

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 9 (1412) 1977 KOVAS - MARCH 3

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Tikinti ir kovojanti Lietuva

Lietuvių tautoje visais laikais religija, kaip augščiausia dvasinė vertybė, buvo glaudžiai susijusi su visomis tautinėmis ir kultūrinėmis apraiškomis. Augšta tikinčiųjų moralė grindė pamatus tautiniam susipratimui bei kultūros klestėjimui. Todėl nenuostabu, kad Lietuvos pavergėjai turi nukreipę visus ginklus ir naudoja visas priemones kovai su religija liaudyje, ypač priaugančiose kartose. Slopindami religiją ir pirdami ateizmą, pavergėjai siekia palaužti lietuvių tautos dvasią. Tapęs ateistu, lietuvis nustos branginti savo krikščionišką kultūrą ir neišvengiamai pasiners į vienalytę žmonių masę, vartojančią Lenino kalbą. Šiai kovai okupantas turi galingą aparatą: partiją, valdžios institucijas, miliciją, mokyklas, propagandines leidyklas su tūkstančiais propagandistų. Viso to aparato koordinatorius yra religinių reikalų įgaliotinis, gaunąs iš Maskvos įsakymus ir juos vykdas be atodairos. Šis aparatas yra pajėgus terorizuoti tikėjimo skleidėjus bei išpažinėjus, naikinti religines apraiškas bei simbolius ir skleisti ateizmą. Stalino laikais vyko žiurii ypač vyskupų ir kunigų naikinimo banga. 1947 m. buvo sušaudytas vysk. V. Borisevičius, 1953 m. Vladimiro kalėjime mirė arkiv. M. Reiny, 1956 m. palaužta sveikata iš lagerių grįžo į Lietuvą arkiv. T. Matulionis ir vysk. Pr. Ramanauskas, kurie neužlgo ir mirė. O kas besuskaitys tuos šimtus kunigų ir pasauliečių, kurie buvo nukankinti kalėjimuose ar lageriuose! Po Stalino mirties režimui kiek sušvelnėjus, okupantas ėmėsi kitokių priemonių. 1954 m. buvo paskelbtas Sov. Sąjungos komunistų partijos ck nutarimas, smerkęs antireliginius užpuolimus bei tikinčiųjų įžeidinėjimus ir raginas vykdyti kovą prieš religiją ideologinėmis priemonėmis, bet jau po 1958 m. kova prieš religiją vėl buvo suaktyvinta.

* * *

Suaktyvinta kova pažadino ir tikinčiųjų pasipriešinimą iki desperacijos, iš kurios kilo ryžtas aukoti savo gyvybę protestui prieš tautinį ir religinį persekiojimą (R. Kalantos ir kitų susideginimas). Defenzyva, deja, negali lygintis su ateistine ofenzyva materialiniais ištekliais ar fizinės jėgos priemonėmis. Ji tėra tvirta savo moraline jėga. Jos reiškęjų eilėse svarbiausią vaidmenį atlieka kunigai, kurie nepasidavę patogesnio gyvenimo pažadų gundymams, o pasilikę ištikimi Bažnyčiai ir dvasiško principams, nebijodami teroro, tardymų ir kalėjimo. Kita tos moralinės jėgos reiškęjų grupė yra parapijų komitetai, kurie formaliai yra religinės bendruomenės tvarkytojai. Būdami lojalūs parapijos klebonui ir pajėgdami atsispriti betkokiai prievartai ir gundymams, jie gali daug padėti parapijos gyvenimui. Moterys atlieka didelį vaidmenį mokydamos vaikus tikėjimo tiesų, rizikuodamos piniginėmis ar net kalėjimo bausmėmis. Tačiau esminė defenzyvos jėga yra tikinčioji liaudis, kuri kartais nepabūgsta fiziškai pasipriešinti šventovių ar kryžių griovėjams, į šventoves įsiveržusiems ateistų triukšmadariams, net milicininkams. Šalia tos visokeriopos kovos viduje, Lietuvos tikintieji yra padėję daug pastangų pralaužti geležinei uždangai ir informuoti Vakarų pasauliui apie tikrąją padėti okupuotoje Lietuvoje. Pirmasis toks žygis buvo atliktas 1948 m. — tai partizanų laiškas Sv. Tėvui. Laiško turinys buvo plačiai paskleistas Šveicarijoje, tačiau iš Sv. Tėvo nebuvo sulaukta jokio atsiliepimo. Gerokai vėliau Vakarų žurnalistai Maskvoje paskleidė visam pasauliui žinią apie Kalantos susideginimą, įvykius Kaune ir J. Tautoms pasiūstą Lietuvos tikinčiųjų petičiją su 17.000 parašų. Tačiau pats didžiausias ir ryžtingiausias Lietuvos katalikų žygis informacijos srityje yra "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", pradėta leisti 1972 m. ir pastoviai perduodama į Vakarų.

* * *

Tačiau ką yra padarę Vakarai, kad palengvintų religinį, tautinį ir moralinį terorą Lietuvoje bei kituose komunistinio režimo kraštuose? Tiesa, su Romo Kalantos tragedija kilo savo politika, bet, priešingai, savo tylyjumi paskatino okupantus dar daugiau sustiprinti priepaūdą. O mes, gyvendami demokratinuose kraštuose ir naudodamiesi visokeriopa laisve, ar keliame pakankamai savo balsą? Ar šaukiame garsiai už tuos, kurių burnos yra užčiauptos? Minėdami tradicinę Tikinčiosios Lietuvos Dieną, susimąstykime. Atiduodami gausią auką religinei šalpai Lietuvoje, kartu ryžkimės jungtis aktyviai į tą kovą, kurią veda mūsų pavergtieji broliai ir seserys. Nelaukime, kad kiti už mus kalbėtų — kalbėkime ir garsiai šaukime patys. J. S.

Tomas Venclova Amerikoje

Ilgai kovojęs už savo teisę išvykti užsienin, T. Venclova pagaliau buvo išleistas ir š. m. sausio 25 d. atskrido Paryžiui, o vasario 15 d. — Amerikon. Taigi, Paryžiuje išbuvo apie 3 savaites, kur susipažino su vietos lietuviams ir rusų disidentais. Pastarųjų jis pažįsta gana daug tiek Sov. Sąjungoje, tiek užsienyje. Pvz. prieš išvykdamas iš Maskvos matėsi su rašytoju Ginzburgu. Paryžiuje susitiko su Bukovskiu ir kitais. Išstas tris savaites buvo užimtas įvairiais pokalbiais. Čia jis papasakojo apie savo kryžiaus kelius gauti sovietinei vizai. Ta procedūra užtrukusi pusantų metų. Ji buvo pradėta, kai kažkas išrūpino kvietimą dėstyti Berkely

universitete Kalifornijoje. Teko vaikštinėti iš vienos istaigos kiton ir vis išgirsti naujas kliūtis išvykimui, nors represijų nepatyrė. Atomazga atėjo tada, kai užsienio spaudos konferencijoje Maskvoje buvo paskelbta sudėtis lietuvių komiteto Helsinkio konferencijos nutarimų vykdymui sekti. Netrukus po to T. Venclovai buvo duota išvykti vizą ir sovietinis pasas, galiojantis penkerius metus. Spėjama, kad minėto komiteto narių paskelbtas sudarė nepatogią situaciją Kremlui tarptautinėje opinijoje. T. Venclova Vilniuje išlydė jo visi to komiteto nariai. Išvyko užsienin vienas, be šeimos. Žmona su dukra liko Vilniuje. Ji (Nukelta į 7-tą psl.)

Ontario provincijos teisingumo ministeris Roy McMurtry, kalba Vasario 16 iškilmeje Toronto lietuviams vasario 20 d. Anapilio salėje. Jis pabrėžė didelį lietuvių įnašą į Kanados gyvenimą. Nuotr. Omero Burzdžiaus

Ateitį lems jaunoji karta

Atviras žodis Toronte • Pirmoji Vasario 16 šventė laisvajame krašte • Masinis naikinimas pakeistas masiniu rusinimu • Partiečiai vaidina Lietuvos patriotus užsienyje

VLADISLOVAS ŽILIUS

Atvykęs į Vakarų ir šiandien galvodamas bei kalbėdamas apie Lietuvą, surišu jau kaipio į vientisą vaizdą tai, kas išgyventa Lietuvoje ir kas patirta čia. Tai dabar man teikia išsamesnį situacijos vaizdą mūsų senojo krašto, beveik užmiršto plačiojo pasaulio, vis dažniau nutylimo Vakarų politinėje arenoje, sąmoningai bijant užkliudyti godžiūs pasaulinio viešpatavimo Rusijos komunizmo stabus.

Lietuvos likimas, dabartis ir ateitis, kaip ilgai ji išsilaikys lietuviškai kalbanti, kaip ilgai išsaugos savo kultūrą ir ilgaamžes tautines tradicijas, — didžiausia dalimi (kaip vakar taip ir šiandien) priklauso nuo pačių lietuvių Lietuvoje, nuo to, kaip ilgai nepaūlįs jų dvasia prieš naikinantį galingos ir laukinės Rusijos kumštį — rusinimą, materialinį ir dvasinį niokojimą. Ir vargiai ar galėtumėm pasakyti dabar, kiek dabartis ir netoli ma ateitis pareikalaus iš jų drastiškų žygių, savizūdiškų pasiaukojimų, nes tik tokiu būdu lietuviai šiandien begali pasigarsinti pasauliui, kad jie ir jų kraštas tebėra dar gyvi. Vakarų kštė diena mus tikina, kad tų aukų bus daug ir praradimų suma vis didės.

* * *

Seimininkaujant svetimiems, gyvenimas krašte yra įgavęs specifines, komunistiniam absurdi būdingas formas. Vakariečiams dažnai jos nei žinomos, nei suvokiamos. Teko jau čia girdėti, idealistinį kairiųjų lietuvių išeivių samprotavimą, esą Lietuvoje egzistuoja ar bent galys egzistuoti "tautinis komunizmas" itališkojo ar prancūziškojo komunizmo pavyzdžiu. Tai netiesia, klystama giliai ir pavojingai: jokio a la itališkojo ar prancūziškojo "tautinio komunizmo" formos Lietuvoje nėra ir būti negli. Tėra brutalias, tiesiogiai promaskvinis komunizmas, kurio diktatūra seniai jau nebė-

DAIL. VLADAS ŽILIUS, neseniai atvykęs iš okupuotos Lietuvos kaip disidentas ir apsisostęs Niujorke, kalba vasario 16 minėjime Toronte vasario 20 d. Nuotr. Vyt. Maco

ra taip išgarbinta "proletariato diktatūra". Pats Lietuvos proletariatas (jeigu taip vadinsime visą Lietuvos darbininkiją) šiandien yra skaudžioje vietinės komunistinės buržuazijos valdžioje, kuri besąlygiškai klausio ir vykdo visus Maskvos paliepiamus, nē kiek neskrupulaudama, kad tų paliepiimų realizavimas žlugdančiai veikia kiekvieną lietuvių ir visą Lietuvą.

Be abejonės, čia į svečius atvykstantys vienokio ar kitokio rango tautiečiai komunistai, bešnipinėdami išeiviją, pertraukose bando save pristatyti vos ne tautos patriotais. Jie esą partiečiai, bet širdyse (išsidėmėkim tik — širdyse) tikri lietuviai. "Matot, gyventi reikia" — dar priduria frazė kairiesiems. Taip, gyventi reikia, tik ar būtinai savo naikinamų tautiečių sąskaiton? Sąskaiton tų išsiųstų į Sibiro konclagerius, laikomų kalėjimuose už "LKB Kronikos" ar "Gulago salyno" skaitymą? Sąskaiton tų terorizuojamų, jau

vietinių lietuviškų enkavedistų persekiojamų? Sąskaiton Kalantos, Kazlausko, Jokūbyno ir kitų? Pagaliau sąskaiton demoralizuotos visuomenės dalies, užamos prievarstiname darbe ir verčiamos pardavinėti savo kaimyną už pažadą prie algos pridėti tris rublius ar už dešros pusrinkę, dalijamą darbovietėje pagal sąrašą prieš "pergalingojo" Spalio šventes? * * *

Lietuvos kompartijai reikalingas yra naivus išeiivijos patiklumas. Vakarai tylės — ramiai galima bus naikinti nepatenkintuosius sovietizmą ir rusifikaciją Lietuvoje. O jei pavyksta išeivijų sukiršinti, juo dar geriau: rietis tarpusavyje ir ne Lietuvos reikalai jai rūpės. Kaipio pavyzdio to šiandien mes matome "jautrų" Lietuvos enkavedistų susirūpinimą Amerikos ir kitų kraštų lietuvių "dipukų" vaikų lietuviškumu. Savus Lietuvoje rusina kietai, etapas po etapo, bet užtat šviesia lietuivybe gaivina "tarybinės liaudies išdavių" jaunima Vilniaus kursuose! Gal ir nereikia būti perdideliu gudročiu, kad suvoktum tų "pasitobulinimo" kursų organizatorių tikslus. . .

* * *

Išeiivijoje diskutuojama bendradarbiavimo su Lietuva galimybė ir nauda. Diskutuojama, laikantis bendros humanistinės pozicijos, rūpinantis Lietuvos ateitimi. Neturėkim nė vieno nuošimčio iliuzijų. Lietuvos komunizmas atsilgins mums už tai šnipinėjimui, dezinformacijai, mūsų vieningumo skaldymui. Neužmirškime, kad retas žmogus Lietuvoje, prisilaikantis neutralios režimui pozicijos, išleidžia mas į Vakarų kaip svečias. Čia didžiaja dalimi atvažiuoja tik itin okupacinei valdžiai lojalūs, patikimi asmenys, ir tai ne tuščiai, bet kad grįžę Saugumui pateiktų kuo smulkiausia informaciją, ką matė ir išgirdo, prisilaikant tų terorizuojamų, jau

Pasaulio įvykiai

KARINI KOMUNISTINĖS ČEKOSLOVAKIJOS SPIONAZA VAKARŲ VOKIETIJOJE atskleidė slovakas Svetožaras Simko, "Cetecos" agentūros korespondentas, Bonnoje praleidęs penkerius metus. Jis buvo užverbuotas 1967 m., bet jau sekančiais metais, kai Sovietų Sąjunga suorganizavo invaziją A. Dubčeko pradėtoms reformoms sustabdyti, ėmė nekėsti rusų ir pakrypo vakariečių pusėn. Pasak S. Simko, visi čekoslovakai tada rėmė A. Dubčeką ir Varšuvos Sąjungos karius sutiko kaip savo priešus. Dėl šios priežasties dar ir šiandien nėra atskleista pavardė to žmogaus, kurio laiška, prašantį sovietų pagalbos, paskelbė "Pravda". Po išsamaus apmokymo S. Simko 1971 m. pabaigoje buvo atsiųstas Bonnon kaip "Cetecos" žinių agentūros korespondentas, nors iš tikrųjų jis yra chemikas, baigęs Bratislavos

universitetą. Čia jam paaiškėjo, kad ir jo tiesioginis viršininkas L. Uhliras, vadovaujantis agentūros skyriui Bonnoje, taip pat yra žvalgybos agentas. Surinktas žinias S. Simko perduodavo trečiajam Čekoslovakijos ambasados sekretoriui A. Bukui 3-5 kartus per savaitę. Iš 27 čekoslovakų diplomatų net 17 turi ryšius su špionazų, o jiems talkina ir nemaža dalis pagalbinių ambasados personalo. S. Simko duomenimis, 30-35% visų Sovietų Sąjungos bei jos satelitinų kraštų žurnalistų taip pat yra saugumiečiai. V. Vokietijos kalnuose yra paslėptų trumpųjų bangų radio siųstuvų, kuriais karo atveju šnipai, tapę partizanais, teiktų informacijas į Vakarų žygiuojančiom komunistų armijom. S. Simko su žmona Daniele ir 12 metų sūnumi Svenu pasiprašė politinės globos Britanijoje. Ten jis dabar britų kontržvalgybos specialistams atskleidžia sovietinio komunistų bloko špionazą paslaptis. V. Vokietijos laikraštis "Bild" teigia, kad Sovietų Sąjunga yra pažadėjusi \$4 milijonus tokiam vokiečiui lakūnui, kuris pas komunistus pabėgtų su amerikiečių "Phantom" naikintuvu. Šaltinių laikraštis nurodo V. Vokietijos karinės kontržvalgybos viršininko brigados gen. P. A. Schererio pranešimą parlamentiniam komitetui. Sakoma, kad sovietus domina ne tiek pats naikintuvas, kiek jo vokiški radaro įrenginiai.

ISTREME IS KANADOS

Tiesioginių imigracijos ministerio B. Culleno įsakymu į sovietų "Aerofloto" lėktuvą Montrealo Mirabele aerodrome buvo įsodintas rusas fizikas L. Chvostancevas, bandęs nupirkti du dokumentus, liečiančius šiluminės elektros paslaptis. Otavon jis buvo atsiųstas pagal mokslininkų pasikeitimo programą prieš 10 mėnesių ir dirbo valstybinėje Kanados tyrimo tarnyboje. Šios programos rėmose 14 kanadiečių darbuojasi Sovietų Sąjungoje, 23 sovietai — Kanadoje. Minėtus dokumentus L. Chvostancevas bandė nupirkti iš kito užsienio mokslininko, kuris tuojau pat painformavo RCMP saugumiečius. Pastarieji rusą L. Chvostancevą suėmė Otavos gatvėje, kai jam buvo perduoti specialiai šiam tikslui paruošti bevečiai dokumentai. Aštrų protestą Sovietų Sąjungos ambasadoriui N. Makarovui įteikė užsienio reikalų min. D. Jamiesonas. Tai buvo pirmas špionazų veiksmas, pažeidęs mokslinių mainų programą. Opozicijos atstovai federaciniame parlamente puolė premjero P. E. Trudeau vyriausybę už peršvelnų rusų šnipų traktavimą. Jiems atrodo, kad jis turėjo būti teisiama ir baudžiamas kalėjimu. Deportacija, matyt, buvo pasirinkta vien dėlto, kad Maskvoje panašios bylos nesusilauktų kanadietis mokslininkas.

PUOLA AMERIKIEČIUS

Į prez. J. Carterio laišką A. Sacharovui ir viešai paskelbtą disidentų užtarimą sovietų spauda reagavo straipsniais apie tariamus disidentus JAV — indėnus, negrus, komunistus, šimtus tūkstančių amerikiečių, kurių pilietines teises pažeidžia CIA ir FBI. "Tasso" agentūros korespondentas J. Kornilovas staugia pradėjo pulti ir "Amerikos Balso" radiją, duodantį plačią informaciją apie disidentų veiklą Sovietų Sąjungoje. Jo teigimu, žmogaus teisių pažeidimai Sovietų Sąjungoje iš tikrųjų yra Vakarų propagandos centruose išvirta sriuba. Pradėti puolimai liudija L. Brežnevo ir kitų kompartijos biurokratų susirūpinimą artėjančia Belgrado konferencija. Sovietinius žmogaus teisių nusikaltimus papildė filosofo Aleksandro Zinovjevo atleidimas iš Maskvos filosofijos instituto, jo akademinio laipsnių atšaukimas už Šveicarijoje išleista romaną "Žio-vaujančios augštumos". Šią knygą kompartija laiko Sovietų Sąjungos šmeizimu, nors joje kalbama tik apie įsivaizduojamą Ibansko kraštą.

MAZUMOS VYRIAUSYBĖ

Britanijos darbiečių premjeras J. Callaghanas prarado turėtą nežymią vieną atstovo daugumą parlamente. Papildomus rinkimus Londono Westminsteryje laimėjo konservatoriaus P. Brooke. Darbiečiai su 310 atstovu vis dar tebėra didžiausia partija. Parlamente juos taipgi remia du airiai ir du skotai. Taigi, iš viso susidaro 314 balsų, bet po rinkimų Westminsterje jungtinis opozicijos balsų skaičius pakilo iki 315. Iki sekančių parlamento rinkimų premjeras J. Callaghanas dar turi porą metų, tačiau juos gali būti priverstas skelbti anksčiau. Lordų rūmuose šiuo metu yra užkliuvęs laivų ir lėktuvų gamybos suvalstybinimas. Niekais neuėjo ir bandymas paspartinti savivaldos įstatymo priėmimą Škotijai ir Walesui. Mirusių užsienio reikalų min. A. Croslandą premjeras pakeitė buvusiu jo pavaduotoju D. Owenu.

GAISRAS MASKVOJE

Gaisras nusijauė prieš septynetą metų Maskvoje pastatytą "Rosijos" viešbutį, turintį 3.200 kambarių. "Tasso" pranešimu, gaisrą sukėlė keltuvo motoras. Liepsnos keltuvo anga persimetė į viršutinius šiaurinės viešbučio dalies augštus, kuriuose apgyvendinami užsieniečiai. Tikslus aukų skaičius tebėra nepaskelbtas. Sakoma, kad jau surasta 17 žuvusių svečių, o nukentėjusių gali būti apie 60. Gaisrininkai su ugnimi kovoję šešias valandas, nes liepsnos iš viršutinių augštų jau buvo pasiekusios trečiąją augštą.

ITAMPA SU UGANDA

JAV prez. J. Carteriui gali tekti imtis drastiškų priemonių evakuoti 200 amerikiečių iš Ugandos. Diktatorius I. Aminas jiems uždraudė išvykimą iš Ugandos, kol jie nebus priimti specialioje audiencijoje. Tas amerikiečių susitikimas gali baigtis kerštujančio I. Amino represijomis. Prez. J. Carteris jį pripažino tiesioginiu anglikonų vyskupo L. Luwumo ir dviejų ministerių nužudymo kaltininku, atmesdamas oficialiai peršamą žuvimą automobilio nelaimėje. Indijos vandenynė šiuo metu yra keli JAV kaso laivai su lėktuvnešiu "Enterprize", neseniai išplaukę iš kaimyninės Kenijos Mombasos uosto.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
A autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **MARSHALL McLUHAN** yra 65 m. amžiaus anglų literatūros profesorius ir direktorius Toronto Universiteto Kultūros bei Technologijos Centro. Jis tapo kataliku dar būdamas studentu ir yra parašęs knygą "Understanding Media: The Extensions of Man", kurioje tvirtina, kad nauja technologija kuria naują aplinką. Todėl, pavyzdžiui, išradimas spausdinimo įtaisų žymiai pakeitė K. Bendrijos istoriją. Dėl susižinojimo priemonių padaugėjimo turėjo išsivystyti didžiulė Romos kurijos biurokratija, ir popiežius turėjo tapti ištaigų viršininku. Tolimesnė pažanga ryšių srityje įgalino popiežių palaikyti asmeniškus santykius su ganomaisiais.

★ **ITALIJOS MOTERŲ VIENUOLY SOCIOLOGINĖ STUDIJA** rodo, kad nuo 1964 iki 1974 m. net 15,000 italių sėselių išstojo iš vienuolynų. Tai maždaug 10% visų italių sėselių. Šią studiją paskelbė jos vadovs mons. Emilio Colagiovanni. Pasirodo, pašaukimų į seseles proporcingai yra žymiai daugiau šiaurinėje Italijoje, negu pietinėje. Šiaurės kiekvienam 100,000 gyventojų tenka 340 sėselių, kai tuo tarpu pietuose — 130. Apie 10,7000 sėselių darbuojasi užsienio misijose, 37,600 — mokytojaus, 15,000 — dirba ligoninėse, 11,000 — senelių prieglaudose, 11,000 — našlaitynuose bei panašiose įstaigose. 1974 m. pabaigoje Italijoje buvo 600 moterų vienuolių, kurioms priklausė 152,689 seselės.

★ **SV. PETRO SOSTO VAIDMUO** šiuo metu yra kur kas didesnis nei anksčiau, ir K. Bendrija jau nesunaikinama vien kaip žmogiškoji institucija — pareiškė susižinojimo priemonių specialistas ir "The Medium is the Message" autorius Marshall McLuhan. Jo manymu, K. Bendrijos gyvavimo galimybės yra kur kas geresnės nei JAV-bių ar kokios nors kitos žmogiškos institucijos, nes ji net ir savo žmogishkoje plotmėje turi antgamtinę atramą.

★ **UKRAINIEČIŲ KATALIKŲ PADETI SOV. SAJUNGOJE** plačiai aprašė katalikiškasis žurnalas "Crusade for a Christian Civilization". Straipsnis kritiškai vertina Vatikano sambūvio politiką su Sov. Sąjunga ir jos satelitais kaip vieną iš dviejų svarbiausių veiksnių, verčiančių ukrainiečius pasiduoti komunistams. Antrasis toks veiksnys esąs pats komunizmas. Straipsnis nurodo, kad Sovietų Sąjungos pavertęs tautos yra komunizmo Achilo kulnis. Patelkiami ukrainiečių santykiai su K. Bendrija praeityje. Nurodomi įvykiai, privėdę prie Lietuvos Brastos ir Užhorodo unių pasirašymo, kai ukrainiečiai vėl susijungė su Roma, remdami Sv. Juozapo išlietu krauju kovoje už tikėjimą. Katalikybės persekiojimas Ukrainoje pasiekė savo kulminacinį tašką rusu komunistų vergijoje, kai jie pradėjo griauti ir tebegriauja ukrainiečių su Roma pasirašytąją unią. II Vatikano santarybos sekretorius pažeidė pačios santarybos įstatus, kai santa-

rybos posėdžių metu nepateikė balsavimui 400 vyskupų pasirašytos peticijos, reikalaujančios pasmerkti komunizmą. Vėliau, kai Rusų Ortodoksų Bendrijos galva Pimen kardinalo Jan Willebrands akivaizdoje paskelbė galą Lietuvos Brastos unių tarp ukrainiečių katalikų ir Romos ir gyrė "triumfališką ukrainiečių grįžimą į Rusų Ortodoksų Bendrijos prieglobstį", Vatikano atstovas tylėjo. Ukrainiečiai prievarta buvo įjungti į ortodoksus. Vatikano politika esą ir toliau nuosekliai vykdo savo komunizmui pataikavimo darbą. Pavyzdžiui, Vengrijoje ir Lietuvoje tik tuos augstuosius dvasiškus vertina bei pakelia, kurie yra komunizmui palankūs. Lygiai panašiu nuoseklumu Vatikanas atsisako įsteigti ukrainiečių patriarchatą, nes tai būtų kišimasis į Sov. Sąjungos vidaus reikalus. Nė vienas šių Vatikano žingsnių nepagerina Lotynų bei Rytų apeigų katalikų padėties už geležinės uždangos. Priešingai, toks Vatikano elgesys esą paskatinęs dar aršesnius persekiojimus. Straipsnyje daroma išvada, kad Ukrainiečių Bendrija priklauso dvigubos tylos Bendrijai: iš vienos pusės yra komunizmo ir Rusų Ortodoksų Bendrijos įvesta priespaulda Ukrainoje esantiems katalikams, iš kitos — paties Vatikano tyla apie persekiojamą Katalikų Bendriją Ukrainoje ir vertimas užsienio ukrainiečių katalikų tylėti apie jų kenčiančių brolių padėtį. Todėl esą visi natūralu, kad ukrainiečiai katalikai priešinas tokiai Vatikano politikai. Žinomas katalikų veikėjas Plinio Correa de Oliveira jau yra įrodęs, kad kiekvienas katalikas turi pilną teisę priešintis neteisingsiems visu plotmių Bendrijos autoritetų veiksmams. Tai jis grindžia apastalo sv. Pauliaus pasipriešinimo apastalui Petriui pavyzdžiu. Pasak jo, apastalai ir šventieji, tokie kaip Tomas Akvinietis ir Robertas Bellarmino, aiškiai tvirtina tokio pasipriešinimo teisėtumą.

★ **DR. GIANNA MOLLA**, mirusia 1962 m. po ketvirto savo vaikučio pagimdymo, norima paskelbti palaimintąja. Tuo pasauliui būtų duodamas pavyzdys moters, kuri pasirinko vėrciau mirti, negu nužudyti savo kūdikį. Dr. Gianna Molla, gydytoja, tuo metu buvo 40 m. amžiaus, kai trečiame savo nėštumo mėnesyje susižinojo, jog turi gimdoje vėžį. Pagal katalikiškąją etiką, tokiu atveju gimdą galima išimti, nes tiesiogiai operuojama moters kūno dalis, o kūdikio gyvybė paliečiama tik netiesiogiai kaip tos operacijos neišvengiama pasekmė. Visdėlo gydytoja maldavo visus gydytojus ir savo vyrą, kad jos neoperuotų ir leistų pagimdyti kūdikį. 1962 m. Didžioji Sešadienį gimė mergaitė Gianna Emanuela. Motina mirė už 7 dienų.

KUN. J. STS.

● . . . mes visus sunkumus nešame be aimanų, juk žinome, kad gale šio kryžiaus kelio ne tiek gresia Golgota, kiek žavi Prisikėlimas.

J. ERETAS

A+A**Aloyzui Kanapkai**

Lietuvoje mirus, broliui ADOLFUI su žmona, gyvenančiam Toronte, Adolfo sūnui JUOZUI su šeima ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia —

B. M. Rickevičiai
V. D. Rickevičiai

A. G. Stankai
M. Švelnityė

V. D. Simonaičiai

Obawak
*Furniture Ltd.***PILNAS NAMŲ****APSTATYMAS**

Nemokamas pristatymas
i namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- * Elektrų reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Šaldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Naujasias atvykėlis iš okupuotos Lietuvos disidentas rašytojas TOMAS VENCLOVA Lietuvos nepriklausomybės minėjime Niujorke vasario 20 d. iš kairės: Aušra Jurašienė, Simas Kudirkas, Algis Zaprackas, Tomas Venclova, Petras Vytenis. T. Venclova vasario 24 d. liudijo JAV kongreso komisijoje

Nuotr. Ch. Binkins

Ateitį lems jaunoji karta

(Atkelta iš 1-mo psl.)

klausomai nuo instruktažo, kurį buvo gavę Saugume.

Lietuvoje svečiams iš užsienio pasitikti yra sukurta smulkiai apgalvota dekoracija, kuri visai neblogai maskuoja atvykėlio akims visa tai, kuo iš tikrųjų žmogus Lietuvoje gyvena. Be to, užsieniečių sunkiai yra suvokiamos sovietinio gyvenimo skurdo kombinacijos ir visuotinė teroro baimė, lydinči be pertraukos kiekvieną Lietuvos gyventoją nuo pat vaikystės.

Čia Jus ir Jūsų teises garantuoja bei gina demokratiniai valstybinių institucijų įstatymai. Lietuvoje šiandien žmogaus negina jokie įstatymai. Jie yra, bet jie parašyti prievartai. Jūs bepročiu pavadintumėt kiekvieną, kas Jums pasakytų, kad bet kuriuo momentu esate persekiojami arba galite būti sunaikinti net fiziškai Jūsų krašto slaptojos policijos! Lietuvoje ši grėsmė egzistuoja realiai. Masinio naikinimo laikas lyg ir praiteity, bet tai yra pakeista masinio nutautinimo siekimu ir pavieniais nužudymais, enkavedistų vėliau (dažniausiai nevykusiai) inscenizuojamais bei pridengiamais "savizudybėmis" ar "nelaimingais atsitikimais".

Juokinga man girdėti čia vakariečių samprotavimus (tame tarpe ir kaikiurių lietuvių išeičių), bandančius nuviesiti Brazilskus esant paprasčiausiais "banditais" - teroristais. Jie, kaip žinia, tik žūt būtinai kaudamiesi galėjo peršokti rusiškąjį konclagerio sieną, tikėdamiesi laisvės Vakaruose. Ir jeigu toje žūt būtinėje kovoje būtų pralaimėję, būtų jau seniai rusų sušaudyti. Atsitiktinai žuvo komunistė rusaitė. Kaltinama vos ne visa lietuvių tauta! Labai norėtusi tuos "jautriuosius" kaltintuosius paklausti, kodėl savo pasisakymuose jie staiga "užmiršta" paminėti, kiek lietuvių yra nužudę komunistiniai rusai?! O juk nužudė ne vieną ir ne du, ir tai ne laisvės siekdam, šimtus tūkstančių. Nužudė vien už tai, kad jie lietuviai ir kad patogia būtų plėšti Lietuvą. Gal "šaunieji" kaltintojai tai laiko taip jau paprastu, įvykusių faktų? Ne, ištisos tautos naikinimas juk nėra paprastas įvykis! Mūsų tauta tebeinaikinama ir šiandien. Abejingo pasaulio akivaizdoje mes neturime teisės to užmiršti.

Peranksti dar būtų pradėti naujų flirtų su marionetinėmis Lietuvos institucijomis, nes praradimai gali būti skaudesni, negu nauda. Tiesiog gaudus savo naiuviu nuoširdumu yra tauraus žmogaus, humanisto, rašytojo Juozo Kraliaus kreipinys į okupuotą Lietuvą: "Meskim šalin karo kirvius". Bijau, kad "nusipelnę LTSR kultūros veikėjai" — enkavedistiniai generolai, kaip petroniai, žiburkai, žemaičiai ir kt. į juos panašūs, užimantys "kultūros" mainų su užsienio bosų postus, gali rašytojo kreipinio paprasčiausiai nesuprasti. Jie praėjusio karo metu Maskvos fronte, pasistiprinę rusiška degtine, siuntė tūkstančius jaunų lietuvių, beveik beginklių, į atakas prieš vokiečius. Atsiverskit Lietuvoje "Minties" leidyklos išleista knyga "Kovų kelias" ir pamatysit tuos pačius šaunius generolus, pozuojančius prie medinio kuolelio įkalto žemė. Mat, po tuo

kuoleliu užkasta daugiau kaip 2000 lietuvių karių, ką tik žuvusių pirmoje atakoje už "Tėvynės" laisvę. Ir taip be vardų, be pavardžių ir "savi" lietuviai — generolai siuntė juos į mirtį net nepasirūpinę, kad kariai turėtų nors po šautuvą. Ginklą turėjo tik kas antras ar trečias. Jį įsigyti buvo įsakytą "v boju", t. y. kovos metu.

Kai visi Lietuvos kariai žuvo Rusijos frontuose, po karo Lietuvoje tiems "šaukiams" generolams, vietoj pelnytų "tautos išdavikų" ir "karo nusikaltėlių" vardų, buvo suteikti "nusipelnusių Lietuvos kultūros(!) veikėjų" titulai. Aš abejoju, ar tikslinga kreiptis į juos, siūlant "mesti šalin karo kirvius". Jie kiekvieną išeičių, jeigu tas nepašaus į poną draugą Bimbą ar nelinkęs pasiduoti generolų kvailinimui, oficialia jų terminologija vadina tik "buržuazine atmata" arba "reakcionieriumi". Tų epitetų yra ir daugiau, jų galima pasiskaityti KGB leidžiamajame "Gimtajame Krašte", kur rusiško pavyzdžio gardelės surūšiuojami "pažangieji" ir "reakcionieriai". Bendradarbiavimą jie supranta viena kryptimi: Maskva mulkina — Vakarai tiki! Be kompromisų.

Brangūs kanadiečiai, domėjotės, kokios esų nuomonės apie Lietuvos ateitį. Nesu Amalrikas, kad Rusijos — Kinijos karą galėčiau pranašauti už 10-ties metų, o rusų imperijos subyrėjimą — 1984 metais. Manyčiau, kad nei viena, nei kita taip greit neįvyks. Taip pat nemanau, kad Maskva savanoriškai sutiktų iš-

Trys didieji įvykiai

Generalinio Lietuvos konsulo Kanadoje dr. J. Žmuidzino kalba Vasario 16 proga Toronte

Pirmiausia mėginsiu keliais akimirkšniais atkankyti kartu su Jumis mūsų sentėvių nueitą kelią, t. y. priminsiu tris labai mums svarbius Lietuvos istorijos įvykius, kurie mūsų valstybės laisvės gija sumegztį.

Pirmasis, tai Mindaugo karūnacija arba Lietuvos, kaip valstybės, pasirodymas pirmą kartą istorijos scenoje, kitaip sakant, faktų? Ne, ištisos tautos naikinimas juk nėra paprastas įvykis! Mūsų tauta tebeinaikinama ir šiandien. Abejingo pasaulio akivaizdoje mes neturime teisės to užmiršti.

Antrasis įvykis, tai Vytauto Didžiojo pasiryžimas vainikuoti Lietuvos karaliumi. Šiandien jau žinom, kad karališkajai vainikai Vytautui ir jo žmonai Julijonai buvo nukalti Bavarijos auksakalių Niurenberge. Tuo žygiu Vytautas siekė įgyvendinti savo politinį idealą, būtent, kad ir po jo mirties Lietuva liktų laisva nuo betkurių nepalankių ryšių su kaimynais, ypač, kad pakelta į karališkąjį rangą Lietuva prilygtų Lenkijos karalystei ir tuo būdu atsipalaiduotų nuo Jogailos Krievie duotų pažadų.

Trečiasis mūsų istorijos didysis įvykis, tai Vasario Šešioliktosios Aktas, kuris tėra anų dviejų istorinių veiksmų politinė atžala. Tai lietuvių tautos valios išraiška visiem laikam. Tai nei laiko, nei istorijos klastotojų, nei okupanto tankų nesugriaujamam tautinės lietuvių sąmonės ir valstybinės išminties paminklas, kuris skelbia ir skelbs visados, kad Lietuva apsisprend-

gabenti iš Lietuvos savo raketinės bazes bei gausias kariuomenės igulas. Kol kas turbūt realu kelti klausimą, kaip ilgai Lietuva išliks Lietuva, o ne kokia nors "litovskaja oblast", kurioje niekas tose žemėse nebekalbės lietuviškai, kaip kad yra jau šiandien rusų sunaikintoje Rytų Prūsijoje arba Suomų Karelijoje. O Vakarai? Turėdamas galvoje Jaltą ir Helsinkį, nesu optimistas. Bet turim pagrindo tikėti jaunąja lietuvių karta.

Siandieną mes pagerbiame tėvynės Lietuvos laisvės dieną. Tai didelė šventė mums visiems, ypač man pirmą kartą gyvenime švenčiančiam ją laisvajame krašte.

Svenčiama ši diena ir Lietuvoje — be kalbų, be minėjimų — širdyse. Švenčia ir jaunimas. Smarkiai sužlugdo okupanto ir jo lietuviškųjų tarnų vilts, kad su sunaikinta ir bešmirstančia vyresniąja karta sunyks ir tautinis lietuvių sąmoningumas. Gyva tebėra ten lietuvių tautinio išdidumo dvasia. Tai liudija, kad ir skaudžiai persekiojama, bet ryški rezistencija.

Nepriklausomai nuo to, ar išvysime kada laisvės dieną Lietuvoje, ar ne, tiems žmonėms mes liekame skolingi. Jie kreipia didelės vilties žvilgsnį į mus, jie laukia iš mūsų Lietuvos nelaisvės reikalo garsinimo pasaulyje. Tvirta mūsų laikysena prieš savo priešų banalų, promaskvinį melą daug padės Lietuvai jos kovoje prieš ilgąmžį lietuvių tautos priešą — rusiškąjį okupantą.

Linkėkime, kad mūsų vienybė būtų stipri.

Mylimam BROLIUI mirus,

v. s. ČESLOVUI SENKEVIČIUI

ir jo šeimai gilią užuojautą reiškia —

Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno"

tunto skautės-ai ir vadovai

Mylimam Tėvui

A+A**ADOLFUI KLEMKAI**

mirus, mielą Būrelio narę ALDONĄ O'DONOHUE

ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Lietuvių Namų Moterų Būrelis

A+A**Juozui Beliūnui**

mirus, žmonai SOFIJAI, dukterims — RIMAI,

DALIAI su šeima reiškiamo gilią, nuoširdžių užuojautą ir kartu liudime —

K. M. Maculevičiai

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

BALTIC TOURS

Ekskursijos į Lietuvą 1977m.

Vienos savaitės ekskursijos į Lietuvą
Dviejų savaitų ekskursijos į Lietuvą, Bavariją, Vokietiją ir Britanijos Londoną

Vienos savaitės ekskursijoje — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su 1 dienos išvyka į Kauną ir 1 naktis Maskvoje

Balandžio 24	–	gegužės 2		\$858
Rugsėjo 18	–	rugsėjo 26		\$858
Spalio 9	–	spalio 17		\$826

Dviejų savaitų ekskursijoje į Lietuvą, Vokietiją ir Angliją — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su vienos dienos išvyka į Kauną, 4 naktys Muenchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26	–	liepos 10		\$1,253
Liepos 17	–	liepos 31		\$1,253

Į kelionės kainą įeina: lėktuvas ekonominė klase GIT, pirmos klasės viešbučiai dviem žmonėm, trys valgiai į dieną; Muenchene, Londone — pusryčiai ir pietūs, apžiūrėjimas miestų ir pervežimas bagažo. Ekskursijų kainos apskaičiuotos pagal 1977 m. balandžio 1 d. kainas ir yra valdžios patvirtintos. Skrydžiai — iš Bostono, Niujorko ir Montrealio "Pan American World Airways" ir "IATA".
Tolimesnį informacijų apie mūsų ekskursijas į Lietuvą teiraukitės

Algirdas Mitkus
BALTIC TOURS
Vietų skaičius ribotas. Patartina kreiptis kaip galint anksčiau.

8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168, USA
Tel. (617) 969-1190

partijų deklaracija, smerkianti komunistinę diktatūrą? Tai skaudžiausias visoj Maskvos istorijos moralinis smūgis rusiškąjį komunizmo ideologijai, smūgis, kuris gali paveikti sovietų valdžią kiek sušvelninti savo prievartos režimą.

Čia prisimintina ir tai, kad artėjant Belgrado konferencijai Vakarai rūpestingai ruošiasi pavartoti ir antrąjį, sovietams skaudesnįjį, Helsinkio lazdos galą. Kalbant apie Belgradą, pastebėsim, kad ir Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovai netrukus dalyvaus valstybinės ir tarptautinės teisės profesorių

posėdžiuose, kuriuose bus surašyti žmogaus ir tautų teisių sovietinių pažeidimų atvejai.

Taip, lietuvių tauta savo ilgame valstybiniame gyvenime yra patyrusi nevieną mirtinį pavojų. Tik prisiminkim lenkinimo žalą arba per pusantro šimto metų kryžiuočių paleistus kraujo upečius mūsų protėvių žemė, carų metais lietuviško žodžio dusinimą ir katorgos kelią.

O visdėlo sena lietuvių tauta išliko gyva. Ji pergyvens ir dabartinį raudonąjį marą, ir vėl mūsų Tėvynė pakelta galva įžengs į nepriklausomą gyvenimą.

Vatikano pašto ženklas, išleistas 1958 m. Lietuvos globėjui šv. Kazimieriui pagerbti 500 metų nuo jo gimimo sukakties proga

Vietoje gėlių puokštės...

DR. A. PACEVIČIUS

Žmogaus gyvenimas, kaip ir metų laikai, yra suskirstytas į laikotarpius: jaunystė — gyvenimo pavasaris, subrendimas — vasara, kūrybingiausi metai — ruduo, gili senatvė — žiema.

Visus sukrečia ir širdį suspaudžia skausmas, kai iš mūsų tarpo audra palaužia pilnoje kūrybinėje jėgoje visiems artimą ir brangų žmogų.

Mus sujudino nelaukta žinia: 1977 m. sausio 23 d. mirė Pranas Bastys. Lietuvių išeivija neteko nuoširdaus, pasižventusio, didelio savo tėvynės mylėtojo — žemaitijos sūnaus.

Pranas Bastys gimė ūkininko šeimoje 1905 m. birželio 3 d. Geišių kaime, Jurbarko valsčiuje, Raseinių apskrityje. Pradžios mokyklą ėjo Skirsnemunėje, progimnaziją — Jurbarko, gimnaziją baigė Raseiniuose. Pasirinko pedagogo kelią ir Marijamploėje baigė pedagoginius kursus.

Mokytojavu įvairiose Žemaitijos vietose — Kuliuose, Kartenoje, Tveriuose, Telšiuose.

Norėdamas pagilinti savo žinias, įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, kur studijavo lietuvių literatūrą, pedagogiką, socialinius bei politinius mokslus.

Kurį laiką buvo mokyklų inspektorium Telšių apskrityje, o paskutiniuosius nepriklausomybės metais persikėlė į Kauną ir buvo Kauno apygardos darbo inspektoriumi.

1944 m. karo audros tapo nuoblokštis į Vokietiją. Ilgesnį laiką gyveno britų srityje — Greveno stovykloje.

1947 m. išemigravo į Angliją. Čia nepriėjo ir 1952 m. emigravo į Kanadą, apsigyveno Toronte. Čia įsijungė į visuomeninę veiklą: mokytojavu šeštadieninėje mokykloje, ėjo įvairias pareigas kredito kooperatyve "Parama", 1967 — 1969 m. buvo išrinktas Toronto Lietuvių Namų pirmininku.

Nuo pat Kanados Lietuvių Fondo steigimo iki pat paskutinių dienų buvo jo tarybos nariu ir ėjo įvairias pareigas. Paskutiniu metu buvo KLF valdybos vicepirmininku.

Jo įnašas į KLF yra labai svarus. Jei šiandieną KLF turi artai \$200.000 kapitalo ir gausią šeimą narių, tai didelė padėka priklausoma a. a. Pr. Bastyui. Jo literatūriniai sugebėjimai ir taktas gražiai atspindėjo jo pranešimuose apie Fondo veiklą. "Tėviškės Žiburiuose". Stai jo paskutinis 1976 m. gruodžio 5 d. rašytas straipsnis KLF rengiamo koncerto (Stankaitytė, Baras, Vaznelis) programoje (ištrauka):

"Mieeli broliai ir sesės, nepamiršdami savo brangios tėvynės, taip pat rūpinkimės išauginti

tautiškai susipratusį jaunimą, kad jis, išsiamoninę kovos už laisvę prasmę, išlaikytų ir toliau tos kovos tęstinumą. Šiame kelyje Lietuvių Fondas visuomet padės ir bus su jumis".

Pr. Bastys buvo jautri ir šakota asmenybė: pedagogas, visuomenininkas, rašytojas, žurnalistas. Jis rašė "Vienybėje", "Dirvoje", "Drauge", "Nepriklausomoje Lietuvoje" ir "Tėviškės Žiburiuose".

Jo literatūrinis palikimas yra skirtas mažiesiems ir jaunimui: "Tra-lia-lia" 1932 m., "Vilkas meškeriojas" 1940, "Gimtais takeliais" 1953, "Tėviškėle aš regiu" 1968. Jo slapyvardis — Pranas Imsrys.

Rašė ir vaikų laikraščeliuose: "Žiburėliuose", "Genyje", "Vieverselyje", "Eglutėje", "Saulutėje", "Tėviškėleje". Paskutiniame savo eilėraščių rinkinyje "Tėviškėle aš regiu" pvz. jis taip eiliavo:

Mylių tėvyne —
gimta šalele
mylių močiutę
seną tėvelį.

Savo tėvyne
aš vis mylėsiu,
jos garbei dirbsiu,
varguos padėsiu.

Taip a. a. Pranas Imsrys mokė mūsų jaunuosius mylėti savo tėvyne.

1973 m. velionis suredagavo leidinį "Paramos" dvidešimt metų proga. 1976 metais Lietuvių Namų 25 metų sukaktuvių proga suredagavo Lietuvių Namų metraštį.

Rengė spaudai studiją apie Jurbarką. Deja, nespėjo baigti.

Jo gyvenimo draugė - žmona mirė 1974 m. rugsėjo 24 d., o Praną priglaudė Toronto lietuvių kapai 1977 m. sausio 26 d. Jo literatūrinis palikimas liks gyvu žodžiu jaunųjų širdyse. Ačiū Tau už taip giliai artą vagą lietuvių išeivijos gyvenime. Išsėkis, mielas Pranai, svetingoje Kanados kapų tylumoje...

A.A. PRANAS BASTYS-IMSRYS

Pranešimas skaitytojams

Sparčiai keičiantis ekonominio gyvenimo sąlygoms ir kylant kainoms visose srityse, su rūpesčiu žvelgiame ir mes, "Tėviškės Žiburių" leidėjai, į savo metinį biudžetą, kuris baigiasi kovo 31 d. Per pastaruosius metus vėl pabrango laikraščio spausdinimas, pakilo tarnautojų atlyginimai, popierius bei visi kiti reikmenys, o pašto patarNAVIMAI šokte pašoko. Nuo š.m. kovo 1 d. pašto tarifai laikraščiams vėl pakelti net 20%. "T. Žiburiams" tai sudaro gana didesnę papildomą išlaidą. Dėlto "T. Žiburių" leidėjai, apsvaistę susidariusią padėtį, nutarė pakelti metinę "T. Žiburių" prenumeratą iki \$12 (buvo \$10), rėmėjų — iki \$20 (buvo \$15), naujiems skaitytojams — iki \$9 (buvo \$7.50) nuo š.m. balandžio 1 d. Taigi, visi tie prenumeratoriai, kurie dar neat-silygino už 1977 metus, kviečiami paskubėti, nes dar galioja

senoji prenumeratos kaina — \$10 iki š.m. balandžio 1 d. Po to visiems prenumeratos kaina bus \$12.

Gerai suprantame, kad kaimiešiams skaitytojams, ypač pensininkams, tai sudarys šiek tiek sunkumų, bet mes neturime kitos išeities. Palyginus su Toronte estu ir latvių laikraščiais, "T. Žiburiai" tebėra dar gero-kai pigesni.

Malonūs skaitytojai, nuoširdžiai dėkojame jums už ligšiolinę paramą, kurios dėka "TŽ" galėjo išsilaikyti, ir tikimės, kad toji parama lydės mūsų pasangas ir toliau. Šio savaitraščio likimas kaip iki šiol, taip ir dabar yra jūsų rankose.

• BLOGA yra tik tada, jei tauta

ir visą jai daromą žalą nebereguoja,

jei ji, nemoralumo atrofota, su juo

apsipranta ir rezignuodama jam pa-

siduoda. Iš tokių pasidavėlių sunku

belaukti ko pozityvaus. J. ERETAS

Šv. Kazimieras pašto ženkluose

Paminėti šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakčiai 1959 m. spalio 27 d. Vatikanas išleido du pašto ženklus (Scott nr. 246-265). Tą pašto ženklų seriją sukūrė žymus mūsų dailininkas Vytautas Kazys Jonynas.

Popiežius Pijus XII planavo paminėti šv. Kazimiero mirties sukaktį 1958 m. pašto ženklų išleidimu, kad atkreiptų pasaulio dėmesį į komunistų persekiojamus tikinčiuosius Lietuvoje. Vyskupas V. Padolskis, tada gyvenęs Romoje parašė V. K. Jonynui laišką apie planuojamą pašto ženklų išleidimą ir prašė, kad suprojektuoto pašto ženklų piešinys būtų kaip galima greičiau (per vieną savaitę) atsiųstas į Romą.

Per tokį trumpą laiką pašto ženklų piešinys buvo paruoštas ir laiku pasiųstas į Romą. Pašto ženklas buvo priimtas, bet jo spausdinimas dėl įvairių kliūčių buvo nudelstas. Tačiau galų gale tas pašto ženklas šv. Kazimiero mirties sukakčiai paminėti buvo išleistas 1959 m.

V. K. Jonynas atsisakė priimti betkokį honorarą už to pašto ženklų sukūrimą. Jis skaitė didelę garbę tai, jog jis buvo parinktas tokį pašto ženklą suprō-

jektuoti, ir tai esąs jam pakankamas atpildas.

Pašto ženkle matome šv. Kazimiero atvaizdą su datomis 1458 — 1958 ir frašą "PATRONUS • S. CASIMIRUS • PRIMARIUS LITHUANIAE" (šv. Kazimieras — Lietuvos globėjas). Kairėje pusėje yra atvaizduota Gedimino pilies papėdėje katedra, kurios puošnioje koplyčioje buvo laikomas šv. Kazimiero karstas. Penkiasdešimties lyrų pašto ženklas yra rudos, o 100 lyrų — žalios spalvos.

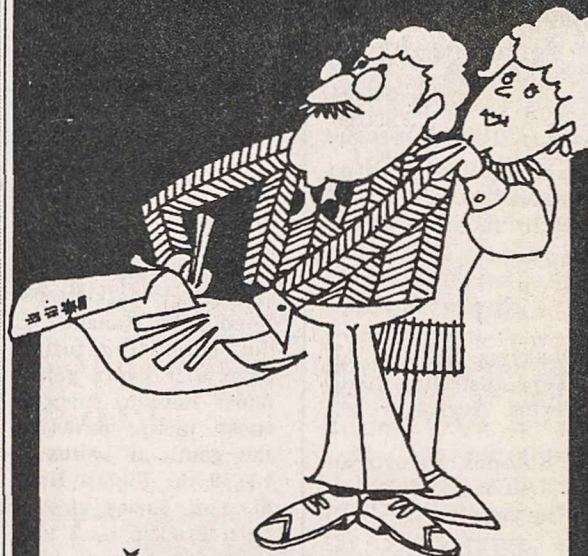
Pažymėtina, kad begyvendamas Vokietijoje V. K. Jonynas sukūrė okupuotai Vokietijos sričiai net 34 atskirus pašto ženklus. Vokiečių filatelistų tie pašto ženklai buvo labai gerai įvertinti.

V. K. Jonynas gimė 1907 m. kovo 10 d. Dzūkijoje, Ūdrijos bažnytkaimyje, Alytaus apskrityje. Mokslus ėjo Kaune, Paryžiuje. Dėstė grafiką ir skulptūrą Kauno meno mokykloje. Dalyvavo daugelyje meno parodų, kur buvo labai gerai įvertintas. Po II D. karo daug dirbo su pabėgėliais Hanau stovykloje ir Freiburge. 1951 m. atvyko į JAV. Nuo 1956 m. yra Fordham universiteto dėstytojas. K. K.

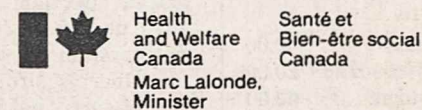
Vasario 16 minėjime Detrote kalba JAV senatorius D. W. Riegle. Jis pasižadėjo aktyviai įsijungti į kovą už žmogaus teisių gynimą Baltijos valstybėse. Salia jo — VLIKo narys A. Sabalis, kalbėjęs lietuviškai Nuotr. J. Urbono

Senatvės pensininkai Garantuotų pajamų papildo blankai

UŽPILDYKITE JUOS! ATSIŪSKITE JUOS!

Garantuotų pajamų papildo blankai neseniai buvo išsiųsti visiem pensininkams, gaunantiems papildą. Kad jūsų pensijos papildas būtų tęsiamas ir po kovo 31 dienos, *privalote* vėl prašyti. Dėlto būtinai užpildykite savo blanką ir grąžinkite adresuotame voke, kuris yra pridėtas prie blanko, kaip galint greičiau.

Health and Welfare Canada
Marc Lalonde, Minister

Santé et Bien-être social Canada

Dalis svečių, dalyvavusių KLB krašto ir apylinkės valdybų suruoštame priėmimo Toronto Prisikėlimo salėje Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Iš kairės: žydų bendruomenės atstovas adv. A. Epstein, Kanados Latvių Federacijos pirm. T. Kronbergs, parlamento atstovas dr. St. Haidzas, Latvijos konsulas dr. Upenieks, KLB pirm. J. R. Simanavičius, Toronto miesto tarybos narys T. O'Donohue

Dabartinė Vilniaus vyskupijos būklė

V. Šliogerio klausimą paaikšina istorikas kun. R. Krasauskas

Australijos Melburno lenkų savaitraštis "Tygodnik Polski" 1976. VII. 10 paskelbė tokią informaciją (vertimas mano, V. Š.)

"Vilniaus arkivyskupija, po paskyrimo vyskupo Gulbinovičiaus Wroclawo arkivyskupijos metropolitu, buvo valdoma kapitulos išrinkto kapitulinio vikaro kun. kan. Edwardo Kisieliaus. Pastaruoju metu popiežius Paulius VI paskyrė kun. kan. E. Kisielių titulinį Lima-ty vyskupiu, tuo pačiu padarydamas jį apaštalinio Vilniaus arkivyskupijos administratorium su būstine Balstogėje. Kun. vysk. E. Kisielis yra gimęs 1918 m. Vilniaus krašte, kunigu išventintas Varšuvoje 1943 m. Pinsko ordinaro vysk. K. Bukraby. 1953 m. jis gavo dogmatinės teologijos daktaro laipsnį. Nuo 1971 m. buvo Balstogės arkivyskupo kurijos kanclerius".

Mums, lietuviams, atrodo keistas, nevisiems suprantamas paskyrimas. Išsina, kad popiežius Paulius VI Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriumi paskyrė kitoje valstybėje, t. y. ne Lietuvoje, ne jos sostinėje Vilniuje gyvenantį kunigą lenkų su būstine Lenkijoje (Balstogėje). Taigi iš vienos pusės išsina, kad popiežius 1976 m. laiko Vilniaus arkivyskupiją dar Lenkijos dalimi, valdoma iš Lenkijos L. Respublikos miesto.

Gi iš kitos pusės popiežius, 1975 m. pasirašydamas Helsinkio deklaraciją, pripažino dabartinės Europos sienas, pagal kurias Vilniaus arkivyskupija ar jos didelė dalis yra Sovietų Lietuvos respublikos ribose ir yra Sov. Sąjungos dalimi. Man sunku suprasti tą 1976 m. padarytą Vatikano paskyrimą. Manau, kad tautiečiai ypač katalikai, norėtų tą Vatikano "politinį" paskyrimą išsiaiškinti ir suprasti.

V. Šliogeris

* * *

Vilniaus arkivyskupu 1939 m. buvo Romualdas Jalbrzykowski (1976-1955), o jo pagalbininku — vysk. Kazimieras Michalkevičius (1865-1940). Kai Vilniaus miestas ir kraštas 1939 m. atiteko Lietuvai ir kai 1940 . II. 16 mirė vysk. K. Michalkevičius, Šv. Sostui buvo aišku, kad Vilniaus arkivyskupo pagalbininku turi būti paskirtas lietuvis. Juo tapo Vilkaviškio vyskupas koadjutorius Mečislovas Reiny, 1940. VII. 18 pakeltas titulinis Cypsalos arkivyskupu ir paskirtas Vilniaus arkivyskupo pagalbininku.

Tokia padėtis buvo ir vokiečių okupacijos metu. Vokiečiai, matydami, kad arkiv. R. Jalbrzykowski vis dar bandė Vilniuje išlaikyti lenkiškas pozicijas, 1942 b. kovo mėn. ištrėmė jį į Marijampolę. Arkiv. R. Jalbrzykowski, nors ir ištrėmamas, slapta palaikė ryšius su Vilniaus kunigaikštis lenkais ir jų informuojamas siuntinėjo Romai skundus prieš arkiv. M. Reini.

Rusams antrą kartą okupavus Lietuvą, arkiv. R. Jalbrzykowski, kaip "nacių režimo auka", buvo grąžintas į Vilnių, bet čia jau neišgyveno: lenkams iš Vilniaus krašto repatrijuojant į Lenkiją, ten persikėlė ir arkiv. R. Jalbrzykowski. Apsigyveno Balstogėje ir iš ten valdė Lenkijos ribose esančią Vilniaus arkivyskupijos dalį. Toji arkivyskupijos dalis, kuri liko Lietuvos pusėje, buvo valdoma arkiv. M. Reinio.

Karui pasibaigus ir Maskvai nustačius Lietuvos — Gudijos — Lenkijos rytines ir pietines sienas, Vilniaus arkivyskupija buvo padalinta tarp Lietuvos, Gudijos ir Lenkijos. Šv. Sostas šio padalinimo nelaikė galutiniu ir Vilniaus arkivyskupija ėmė oficialiai žymėti taip: "Vilniaus arkivyskupijos dalis Lenkijos ribose, valdoma. . . Vilniaus arkivyskupijos dalis Lietuvos ribose, valdoma. . ." Toji Vilniaus arkivyskupijos dalis, kuri teko Gudijai, iki šiol neturi savo valdytojo.

Vilniaus arkivyskupijos dalis Lenkijos ribose nuo 1945 m. iki 1955 m. buvo valdoma arkiv. R. Jalbrzykowskio, gyvenančio Balstogėje. Jis tebeturėjo Vilniaus arkivyskupo titulą, nors jo jurisdikcija nesiekė visos arkivyskupijos. Gyvendamas Balstogėje, arkiv. R. Jalbrzykowski 1948 m. gavo pagalbininku vysk. L. Suszynski. Po arkiv. R. Jalbrzykowskio mirties (1955. VI. 19) Vilniaus arkivyskupijos dalies, esančios Lenkijos ribose, 1962 m. apaštalinio administratorium (jau ne arkivyskupu) buvo paskirtas vysk. Adomas Sawickis. Po jo mirties (1968. V. 20) tuo pačiu titulu 1970. I. 12 buvo paskirtas vysk. Henrikas Gulbinowicz, o jį iškėlus į Wrocław, 1976. V. 3 buvo paskirtas vysk. Edvardas Kisiel, vilnietis, kaip ir vysk. Gulbinowicz, ir tik apaštalinio administratorium tos Vilniaus arkivyskupijos dalies, kuri yra Lenkijos ribose.

Tokie vienas po kito paskyrimai Balstogėje lenkų spaudoje buvo pateikiami kaip Vilniaus arkivyskupijos valdytojo paskyrimai, nutylint, kad jie paskirti ne visai arkivyskupijai, bet tik jos daliai, esančiai Lenkijos ribose. Suprantama, tai yra klaidinga informacija, kuri lietuvių tarpe sukelia abejojimų, nes pagal lenkų spaudos pranešimus atrodo, jog Šv. Sostas skiria Vilniaus arkivyskupijos valdytoju vyskupą, gyvenantį kitoje valstybėje (Lenkijoje). Kiek yra žinoma, Šv. Sostas Balstogėje gyvenančiam apašt. administratoriui davęs nurodymą nesivadinti Vilniaus arkivyskupijos valdytoju - vyskupu, nes jis yra administratorius tik tos dalies, kuri yra Lenkijos ribose.

Tą Vilniaus arkivyskupijos da-

Šeimos ir konferencija Belgrade

Naujasis Kanados užsienio reikalų ministeris D. C. Jamieson, būdamas Toronte vasario 14 d., susitiko su etninių grupių vadais ir spaudos atstovais. Padaręs kelis bendrus pareiškimus, ministeris plačiai atsakinėjo į klausimus.

Savo pareiškime jis pabrėžė, kad geografinė Kanados padėtis verčia šio krašto politiką derinti su JAV-bėmis, kuriose šiuo metu naujoji vyriausybė krūsta į dešinę. Tuo reikalu vyksta pasitarimai.

Gausūs klausimai daugiausia lietė dvi temas: šeimų susijungimo ir Belgrado konferencijos. Pirmuoju klausimu Kanados užsienio reikalų ministerija daro viską, kas galima, įskaitant paties ministerio asmenines intervjijas. Šiuo metu ministerijoje esą apie 150 neišspręstų bylų. Dalis bylų greičiausiai dar yra kitose žinybose. Pabrėžta, kad tuo reikalu labai svarbi kviečiamųjų iniciatyva ir aiškus noras išvykti. Vienas laikraštiniųkas siūlė įsteigti Kanados valdžios komisiją, per kurią eitų visi tos rūšies prašymai, tuo iš-

lį su sostine Vilniū, taigi ir arkivyskupijos centru, kuri liko Lietuvos ribose, valdė irgi apaštalinio administratoriaus titulu arkiv. M. Reiny iki 1946 m., kai buvo ištrėmtas į Sov. Sąjungą. Po jo arkivyskupijos valdytojais Lietuvoje buvo kapitulos išrinkti vadinamieji kapitulos vikarai: kun. Edmundas Basys (1946-1949), kun. Juozas Vaičiūnas (1949), Panevėžio vysk. Kazimieras Paltarokas (1949-1958). Po vysk. K. Paltaroko mirties Vilniaus apašt. administratorium buvo paskirtas Panevėžio vyskupo pagalbininkas vysk. Julijonas Steponavičius (1958-1961). Kai komunistinė valdžia vysk. J. Steponavičių, tuomet valdžiusį ir Panevėžio vyskupiją, 1961. I. 24 nušalino nuo pareigų ir ištrėmė į Zagarę, Vilniaus arkivyskupijos lietuviškosios dalies valdytoju tapo kapitulos vikaras kun. Česlovas Krivaitis.

Tokia yra faktinė Vilniaus arkivyskupijos ir jos valdytojų padėtis. Kaikam atrodo, kad tokia nenormali Vilniaus arkivyskupijos padėtis Šv. Sostas turėtų sutvarkyti: padalinti Vilniaus arkivyskupiją į tris dalis (faktiniai jį politinėmis sienomis jau yra padalinta), paskirti kiekvienai atskirą vyskupą ir pan. Galbūt tai galima būtų padaryti su ta arkivyskupijos dalimi, kuri yra Lenkijos ribose, bet daug sunkiau su Lietuvos ribose esančia dalimi, nes čia komunistinė valdžia turi savo užmačias. Juoba neįmanoma administraciniu požiūriu sutvarkyti tos arkivyskupijos dalies, kuri yra Gudijos liaudies respublikos ribose. Šv. Sostas nesiskubina formaliai tokio padalinimo daryti, nes dabartinės Lietuvos — Gudijos — Lenkijos teritorijos neatitinka gyventojų tautybių. Ne mažą lietuviškų vietovių su gyventojais lietuviams yra tiek Gudijos, tiek Lenkijos ribose. Juk tai ne laisvai sutartos sienos, o iš viršaus užmestos ir nubrėžtos, nepaisant gyventojų tautybės. Todėl ir pasilieka dabartinė padėtis su dviem Vilniaus arkivyskupijos valdytojais — Lietuvos ir Lenkijos ribose. Kai kada nors bus paskirtas Vilniaus vyskupas, jis turės Vilniaus vyskupų vardą su pastaba, kad jo jurisdikcija yra tik tai vyskupijos dalis, kuri yra Lietuvos ribose.

Kun. R. Krasauskas

vengiant klaidžiojimo ir pasimetimo. Ministeris atsakė, kad tą idėją jis svarstytų, jeigu gautų motyvuotą pasiūlymą raštu.

Belgrado (Jugoslavijoje) konferencijos reikalu buvo keliama daug idėjų, kaip turimoji Helsinkio deklaracijos nesilaikymo medžiaga galėtų į Belgradą patekti, nes ten posėdžiaus tik valstybių delegacijos. Ministeris sutiko prijungti šios rūšies nesusikundimus prie Kanados delegacijos darbų, pabrėždamas, kad tuo atveju jis kiek galint greičiau turėtų gauti atitinkamą medžiagą, nurodančią: palieštojo asmens pavardę, vietą laiką ir tikslus faktus, prieštaraujančius Helsinkio deklaracijos raidei ir dvasiai. Lieka klausimas, ar mes tuos faktus surinkome ir paruošėme? Prieš porą mėnesių Baltieji Federacijos susirinkime buvo nutarta tai padaryti. Ar lietuviškai tai daro?

Pasikalbėjimuose su užsienio reikalų ministriu, kurie truko ketvertą valandų, lietuviams atstovavo KLB pirm. J. R. Simanavičius, o "Tėviškės Žiburiams" — A. Rinkūnas.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

TARŠI DAILININKAI
Devintajame savo suvažiavime saūsio pabaigoje Vilniuje taršai Lietuvos dailininkai. Kaip jau įprasta tokiais atvejais, pagrindinis dėmesys teko 25-tojo sovietų kompartijos suvažiavimo programai bei jos vykdymui ir sovietinio "didžiojo" Spalio arčiančiam šešiasdešimčiai. Ši sukaktis ypač svarbi Maskvai, nes ta revoliucija atnešė sovietinį komunizmą, kuris dabar yra sukūręs didžiulę rusišką imperiją. Suvažiavime kalbėjo įvairių dailės sričių vadovai, kultūros "ministeris" J. Bie-linis ir Lietuvos Dailininkų Sąjungos valdybės pirm. prof. J. Kuzminskis. Valdyba, atrodo, nepasikeitė. Ją vėl sudaro: pirm. prof. J. Kuzminskis, pavaduotojai — prof. K. Bagdonas, prof. K. Morkūnas, S. Jusonis ir A. Purys, atsakingasis sek. P. Gudynas.

PAMINKLŲ APSAUGA
Pasitarima architektūros paminklų apsaugos klausimais suorganizuota Lietuvos žurnalistų Sąjunga. "Valstiečių Laikraštis" sausio 29 d. laidoje informuoja: "Beveik visi kalbėjusieji akcentavo, kad ypač reikia susirūpinti liaudies architektūros išsaugojimu ateinančioms kartoms. Kaimo gyventojai masiškai keliasi į naujas gyvenvietes. Ir senuosiuose etnografiniuose kaimuose, remontuodami senuosius pastatus, šeimininkai naudoja naujas medžiagas, keičia gyvenamųjų pastatų išplanavimą, tuo pačiu neatpažįstamai keičdami kaimų ir atskirų sodybų vaizdą. Daug senovinių pastatų — architektūros paminklų — lieka be šeimininkų. Svarbu išsaugoti, tinkamai panaudoti vieną ar kitą ūkio teritorijoje esantį architektūros paminklą, ansamblį. Kol kas nepakankamai rūpinamasi senųjų parkų tinkamu rekonstravimu, kai kurių nedidelių miestelių senamiestų tvarkymu..." Pasitarimo metu parama pažadėjo melioracijos, vandens ūkio ir žemės ūkio ministerijos. Žurnalistai buvo paprašyti nuosekliai kovoti su vis dar nenorinčiais pripažinti kultūros paminklų apsaugos.

TENISO SUKAKTIS
Lietuvos stalo tenisininkai šiemet mini šios sporto šakos penkiasdešimtmetį. Pirmosios stalo teniso varžybos įvyko 1927 m. Šiai sukaktiui skirta knyga "Stalo tenisas vakar, šiandien ir rytoj" rašo Kauno kūno kultūros instituto vyr. dėstytojas V. Bogušas. "Komjaunimo Tiesoj" paskelbtoje knygos ištraukoje skaitytuosius jis supažindina su žymiaisiais stalo tenisininkais. 1972 m. Lietuvoje buvo 32,545 stalo teniso mėgėjų, o 1976 m. — jau daugiau kaip 40,000. Lietuvos čempionės varnet 27 kartus yra išsikovojo B. Balaišienė, čempiono — 23 kartus V. Viraškojis.

"PARTINĖ DEMOKRATIJĄ"
Sovietų kompartija, kurios visus pagrindinius reikalus diktatoriniais principais tvarko L. Brežnevas su politbiuru, staiga prašneko apie "partinę demokratiją". Iš tikrųjų šiuo terminu suprantami politburo paruošti ir suvažiavimuose patiečiami pateikiami nurodymai. Su šiais Lietuvos komunistus turėjo supažindinti vasario 8-9 d.d. Vilniuje įvykusio konferencija "Sovietų Sąjungos kompartijos XXV suvažiavimas apie tolesnį vidinės partinės demokratijos vystymą ir partinės drausmės stiprinimą". Dalyvių eilėse, be viso-kių partinių sekretorių, komisijų

pirmininkų, laikraščių bei žurnalų darbuotojų, buvo ir visa lietuviškosios kompartijos "grietinėle" — P. Griškevičius, V. Charazovas, A. Fe-rensas, K. Mackevičius, V. Sakalauskas, L. Sepetys, V. Astrauskas, V. Baltrušas, V. Mikučiauskas. Konferencija buvo pradėta įvadinio centro komiteto I sekr. P. Griškevičiaus žodžiu. Po jo prabilo II sekr. V. Charazovas, Maskvos atsiųstas rusas, prižiūrintis P. Griškevičiaus žingsnius. Jis padarė pranešimą apie respublikos partinės organizacijos uždavinius, vykdančios Sovietų Sąjungos kompartijos XXV suvažiavimo nutarimus dėl tolesnio vidinės partinės demokratijos vystymo ir partinės drausmės stiprinimo. I akis krinta įdomus faktas, kad tų uždavinių atskleidimas buvo patikėtas ne oficialiam lietuviškosios kompartijos vadui P. Griškevičiui, bet jo pavaduotojui rusui V. Charazovui. Kiti trijų pranešimų autoriai taip pat buvo maskviečiai, specialiai atvykę konferencijon, būtent, sovietinės kompartijos centro komiteto darbuotojas prof. dr. I. Judinas, kompartijos visuomeninių mokslų akademijos prof. V. Šapko ir docentas V. Kulienka. Toks rusų atplūdis kaip tik ir liudija, kad apie vidinę partinę demokratiją negali būti nė kalbos, kad lietuviškoji kompartija yra visiškai Maskvos kontrolėje.

TECHNIKUMŲ VARŽYBOS
Statybos technikumų ketvirtakursiai, ruošiamieji diplominiams projektavimui, kasmet savo jėgas išbandė baltiečių ir gudų varžybose. Šiame konkurse dalyvauja pramoninės ir civilinės statybos būsimieji specialistai. Šiemetinis konkursas įvyko Talino statybos ir mechanikos technikumė, kur buvo patikrintos atsiųstų komandų teorinės bei praktinės žinios. Pirmą vietą laimėjo taliniečiai, antrą — Vilniaus statybos technikumą atstovai, vadovaujami dėstytojų E. Lipelkienės ir J. Zakausko, trečią — Rygos statybos technikumą komanda. I pirmąjį geriausią diplomantų dešimtuką pateko trys vilniečiai: penktuoju — A. Colka, šeštuoju — A. Sevastjanovas, devintuoju — V. Antaškevičius.

ANT SARTŲ EZERO
Tradicinės eikiųjų žirgų lenktynės Dusetose šiemet įvyko vasario 5 d., sutraukusios daug šio sporto mėgėjų iš visų Lietuvos kampelių, net Dūkijos ir Zėmaitijos. Sešiolikoje rungčių pasirodė beveik šimtas į rogutes įkintųjų žirgų su pasiūmėjusiais ir mažiau žinomais važinėtojai. Laimėtojus įvairiose grupėse paskirta 11 prizų. Didžiausio dėmesio susilaukė grynaveisliai ristiškai. Didįjį žiemos prizą 1600 metrų nuotolyje antrą kartą laimėjo širvintiškis P. Navalinskas su žirgu Hamletu per 2 min. 15,2 sek. Pernai jiedu ši nuotolį ant Sartų ledo buvo įveikę rekordiniu 2 min. 13 sek. laiku. Šiemetinis rezultatas buvo 2,2 sek. prastesnis, matyt, dėl apsiniaukusios ir vėjūtos dienos. Sovietų Sąjungos kosmonautų prizas 2400 metrų nuotolyje teko taip pat širvintiškiui A. Andriuliui ir jo sąrėni Glibutui, baigę pasiekusiu per 3 min. 21 sek. ir kartu naująjį šio nuotolio rekordą. Komandinio požiūriu I vieta su 445 taškais teko dusetiškams, II su 410 taškų — širvintiškiams, III su 219 taškų — zarasiškiams. Lenktynių progą buvo surengta ir tradicinė mugė su karštomis dešrelėmis, šašlikais ir net karštu alumi. V. Kst.

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT,
- BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE,
- HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. pasakų drauda.
Nemokamas pilnas čekių pataravimas.
Kapitolas — višs \$8.000,000.

MOKAME UŽ:
depozitų (P.C.A.) 6 %
santpaušas 7½ %
term. depozitų 1 m. 8½ %

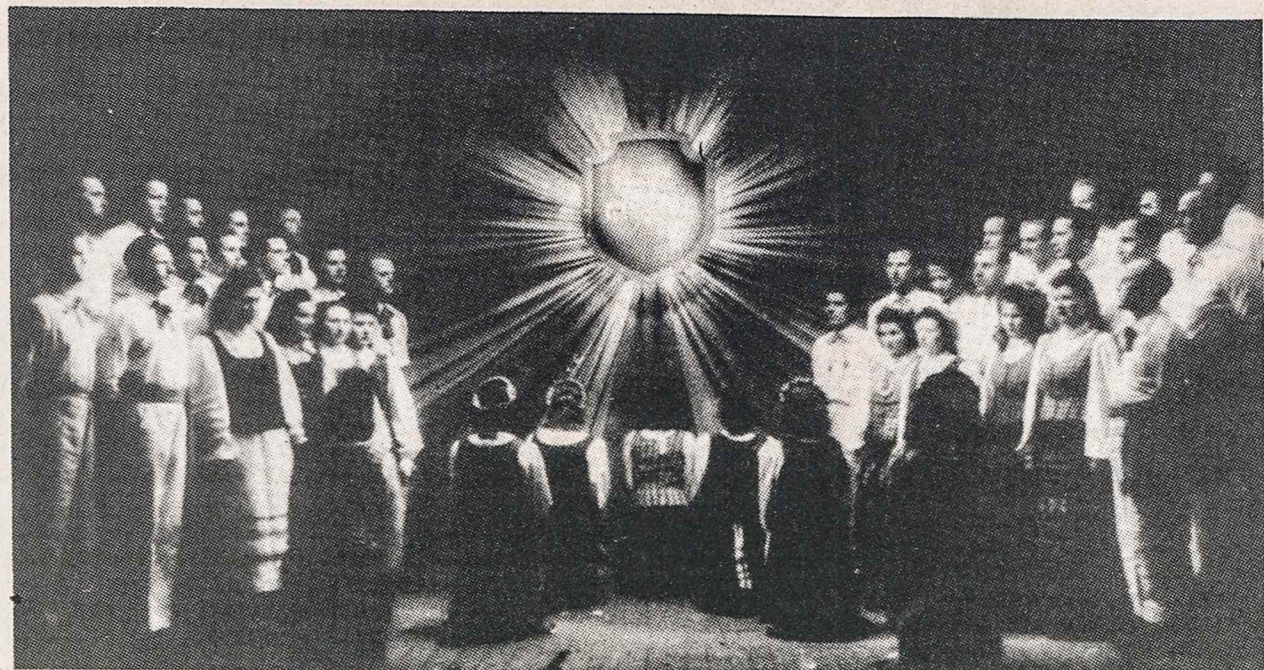
IMAME UŽ:
asmenines paskolas. 11 %
nekiln. turto pask. 10 %

Specialios ekskursijos į Lietuvą 1977 m.

(Vilnius —	gegužės 19	—	birželio 2
Minskas —	gegužės 26	—	birželio 9
	birželio 16	—	birželio 30
	liepos 7	—	liepos 21
(Maskva)	rugpjūčio 4	—	rugpjūčio 18
	rugsėjo 8	—	rugsėjo 22
	rugsėjo 15	—	rugsėjo 29

Smulkesnių informacijų teirautis telefonu arba rašyti:

KLAUS TRAVEL SERVICE
303 King St. E., Hamilton, Ontario TEL. 525-3273

Lietuvos nepriklausomybės šventė Spakenbergo, V. Vokietijoje, stovykloje 1947 metais. Dirigentas — V. Banaitis

HAMILTONONT

L I E T U V O S N E P R I K L A U S M Y - B E S S V E N T Ė vasario 13 d. prasidėjo 11 v. Mišiomis Aušros Vartų parapijoje. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Vėliavų eisenai vadovavo apylinkės valdybos pirm. K. Deksnys. Pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė prel. dr. J. Tadaurauskas. Po Mišių buvo "Liberia" žuvusiems už tėvynės laisvę. Chorui giedant, buvo įneštas vainikas dviejų lietuvių, pasipuošusių tautiniais drabužiais, būtent, Reginos Stanaitytės ir Anelės Kaminskaitės.

Po pietų 1 v. įvyko spaudos konferencija apylinkės valdybos išd. p. Bajoraicio rezidencijoje, kur susirinko spaudos ir televizijos atstovai. Dana Pomerancaitė - Mazurkevičienė papasakojo, kaip ji buvo išnešta iš žydų geto ir išliko gyva. Labai sumaniai ji paaiškino apie išgelbėjimą iš mirties Kipro Petrausko šeimos dėka. Aprašymas su jos nuotrauka buvo išspausdintas "Spectator" dienraščio vasario 14 d. laidoje.

Minėjimas prasidėjo 4 v. p. p. Scott Park auditorijoje. Dalyvavo daug tautiečių ir miesto pareigūnų: naujasis burmistras Jack MacDonal, parlamento narys Lincoln Alexander, ministerio John Munro atstovė, p. p. Banting — Folk Arts Council pirminkas, baltiečių tautų atstovai. Atvyko ir televizijos stoties "Cable 4 TV" dvi kameros. Visas minėjimas buvo filmuojamas ir bus rodomas vasario 25 ir kovo 4 d. d. ketvirtajame televizijos kanale 9. 30 v. v.

Minėjimas pradėtas Kanados himnu, prel. J. Tadaurausko invokacija ir pirm. K. Deksnio atidarymo žodžiu. Pranešinėjo Vida Stanevičienė.

Sveikino burmistras, pabrėždamas laisvės svarbumą kiekvienai tautai. Taip pat pasakė sveikinimo kalbas parlamento atstovas Alexander ir

tema kalbės "T2" redaktorius kun. dr. Gaida. Meninę programą atliko "Gintaro" ansamblio dainininkės, vadovaujamos Giedrės Paulionienės, iš Toronto ir mūsų jaunasis "Gyvataras". Kviečiame visus dalyvauti. Jauskime pareigą prisiminti mūsų persekiojamus brolius Lietuvoje ir atitinkamai juos pagerbti. Taip pat turėsime progą išgirsti pirmą kartą Hamiltono "Gintaro" ansamblio dainininkės ir pasidžiaugti savo "Gyvataru". Rengėjai

P A D Ė K A
Esame labai dėkingi nuosirdiems draugams už mums suruoštą netikėtą išleistuvių pobūvį, išvykstant mums iš Hamiltono. Dėkojame visiems išleistuvių ruošėjams bei dalyviams, mus taip nuosirdžiai išslydėjusiems gražiais linkėjimais: H. K. Baronams, R. Bulionienėi, D. K. Čerškams, E. Dirsienei, V. K. Geležiniams, V. P. Giedraičiams, D. L. Gutauskams, N. A. Gutauskams, D. M. Jonikams, D. A. Kamičiams, E. B. Kronams, M. P. Masaišiams, S. M. Panavams, J. V. Pilkauskams, A. G. Palmeriams, M. S. Raupėnams, G. A. Repčiams, Z. P. Sakalams, L. J. Stungevičiams, E. A. Tėveliams, P. Vitienėi, P. Kučinskaitėi, K. Bučienėi. Nuosirdžiai jūsu — Dr. A. Saunoris ir šeima

London, Ontario

PENSININKŲ SUSIRINKIMAS.
Vasario 16 d. lietuvių pensininkų klubas turėjo visuotinį susirinkimą. Pirmiausia pensininkai susirinko į šventovę išklaupti šv. Mišių ir pasimelsti už nepriklausomybės kovose žuvusius Lietuvos karius. Po pamaldų klubo pirm. V. Gudelis padarė dvejų metų klubo veiklos apžvalgą. Ponia Radzevičienė skaitė paskaitą "Lietuvos valstybės atstatymui". Nariams prašant, senoji valdyba su pirm. V. Gudeliu, sekr. V. Vaitkum ir išd. P. Jokska sutiko pasilikti trečią kadenciją. Narių skaičium klubas galėtų būti gausesnis. Yra seniai praeigusių pensininkų slenkstį, bet kai paklausi kodėl neateina į mūsų klubą, atsako: "Aš draugauju tik su jaunais". 1976 m. lapkričio 17 d. klubą aplankė trys valdžios atstovai. Jie labai domėjosi moterų rankdarbiais. Vyru rankdarbiai, išskyrus Prano Stygos, nelabai gausūs. Valdžios atstovos klubo sekretoriui V. Vaitkui rankos paspaudimu padėkojo už pavyzdinę atskaitomybės knygų vedimą. Atsisveikindamas valdžios atstovas pasakė, kad iš aplankyto pensininkų klubų Londone lietuvių pensininkų klubas esąs pavyzdingiausias. J. Jakaitis

Sudbury, Ontario

KLUBO VEIKLA. Š.m. vasario 13 d. D. E. Rotkių restoranu patalpose įvyko metinis Zuvautojų ir Medžiotojų "Geležinio Vilko" klubo narių susirinkimas, kuriame buvo pervedta praėjusių metų klubo veikla bei nustatytos gairės 1977 metams. Pasidžiaugta gražiu klubo narių bendradarbiavimu bei naujų narių įstojimu, ypač iš jaunų. Nutarta šais metais paskirti po \$100 Tautos Fondui ir Kanados Lietuvių Fondui, surengti gegužinę birželio pabaigoje ir gautą pelną paskirti Kanados lietuvių spaudai paremti, ruošti metinį pavasario balių. Salė jau gauta, ir balius įvyks š.m. kovo 19 d., Finish Hall, 195 Spruce St. (toj pačioj vietoj kaip ir pernai). Pradžią — 7 v.v. Programoje: taurių įteikimas už didžiausias žuvis ir brėdžius, klubo narių — G. Remeikio, Danguolės ir E. Rotkių trejetuko dainos, Juozų ir Juozų pagerbimas, turtinga loterija, užkandžiai, šilta vakarienė, pilnas bufetas, muzika ir šokiai. Visi nariai ir prijauciantieji kviečiami dalyvauti bei pasikviesti svečių. Nariams įėjimas nemokamas. Valdyba

Calgary, Alberta
PROF. DR. K. LEDERIS, dirbas vietiniame universitete, pagarsėjo kaip tyrinėtojas medicinos fakultete. Laikraštis "Calgary Herald" š.m. vasario 4 d. išspausdino apie jo darbą straipsnį "Žuvų uodegos gali padėti širdies ligoniams". Ešą jis su dr. K. MacCanell atradė proteininę medžiagą "peptide", kurios apščiai yra žuvų uodegose. Jo tyrinėjimai pamitė ryšium su aukų rinkimo vajuimi Alberto širdies ligų fondui. Dr. K. Lederis dažnai dalyvauja įvairiose tarptautinėse konferencijose kaip paskaitininkas. Praėjusių rudeni yra buvęs Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje. A. D.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VLIKO VALDYBA sudarė žmogaus teisių komisiją, kuri rinks lietuvių liečiančią medžiagą apie šių teisių pažeidimus sovietų okupuotoje Lietuvoje ir užsienyje. Komisija taipogi paruos memorandumus bei kitus raštus šia tema vyriausybėms ir tarptautinėms organizacijoms, kurios rūpinasi žmogaus teisėmis. **ALGIMANTAS GECYS**, JAV LB krašto valdybos pirminkas, pasiuntė telegramą prez. J. Carteriui, JAV LB vardu giriančią jo užimtą poziciją žmogaus teisių klausimu. Telegramme taipgi reikiama viltis, kad prez. J. Carteris, pasitaikius progal, primins pasauliui religijos persekiojimą bei kitus žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungos okupuotose Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybėse. Panašaus turinio telegrama pasiūstą ir valstybės sekretoriui C. R. Vance.

ČIKAGOS LIETUVIAI gen. konsulę J. Daužvardienę pagerbė Martinių restorane specialiu pobūviu, kurį suorganizavo Lietuvos vyčiai. Jų choras, vadovaujamas muz. F. Strollos, sugiedojo Lietuvos ir JAV himnus, padainavo porą lietuviškų dainų ir ūdrio ariją iš V. Klovos operos "Pilenai" su sol. A. Brazilu. F. Zapolio vadovaujami šokėjai programą papildė Subatėlės, Ketvirtainio, Jonkelio, Malūno. J. Daužvardienę sveikino vysk. V. Brizgys, naujasis Čikagos burmistras M. J. Bilandic, konsulų vardu — jų dekanas H. O'Young, tautinės Kinijos atstovas, ALTOs pirm. dr. K. Bobelis, Dr. P. Daužvardžio fondo vardu — kun. J. Vaišnys, S.J. Dovaną įteikė sol. A. Brazilu. Saug sveikinimų buvo gauta raštu, jų tarpe kardinolo J. Cody. Lietuvos diplomatas šefo S. Lozario, konsulų bei atstovų — dr. S. Bakčio, dr. J. Žmuidzino, A. Simučio ir kt. Pagerbtuvėse dalyvavo Dominikos, Gvatemalos, Libano, Liuksemburgo, Panamos, Paragvajaus, Urugvajaus ir tautinės Kinijos konsulatų atstovai. Savo padėką gen. konsulę J. Daužvardienę užbaigė kukliu žodžiu: "Visa, ką atlikau, padariau kaip lietuvis ir vyty. Visą dariau Lietuvai".

JAV LB SVIETIMO TARYBA sudarė jos naujais vadovas Bronius Juodelis, pasikvietęs nemažą būrį tautininkų. Tarybon įtraukti: pirm. Br. Juodelis, vicepirm. R. Mičiulis, sekr. R. Černius, išd. P. Pupius, knygyno vedėjas A. Kareiva. Skyriams vadovaus: specialiąjį mokyklų ir kursų — kun. J. Vaišnys, S.J. augstesniųjų mokyklų — J. Masilionis, pradinį — I. Pemkuvienė, priešmokyklinio švietimo — J. Juknevičienė, muzikinio lavinimo — muz. F. Strolia, tautinių šokių — J. Matulaitienė. "Švietimo Gaires" redaguos D. Bindokienė, administruos J. Bagdonas. Švietimo leidinių komisiją sudarė pirm. J. Placās, A. Dundzila, R. Černius, L. Germanienė, S. Jonynienė ir S. Petersonienė; informacijos komisiją — V. Butėnas, J. Janušaitis ir A. Juodvalkis. Čikagoje įvyksiamame posėdyje buvo aptarti veiklos planai. Šiemetinė mokytojų savaitė Dainavoje įvyks rugpjūčio 14-21 d.d. Suaugusiems ji kainuos po \$70, jauniui — po \$50. Tvingingiesiems bus grąžinta po \$15. Savaitės vadovų pakviestas ročesterietis Br. Krokys. "Švietimo Gairių" red. D. Bindokienė žada išleisti bent keturis šio žurnalo numerius per metus, jo turinį pritaikyti šių dienų mokyklai.

VLADUI SELENIUI, detroitiešiam spaudos darbuotojui, padaryta sunki ir komplikauta vidurių operacija, trukusi net 8 valandas.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENO PARODA Evanstone, Ill., Nortwestern universiteto bibliotekoje surengė vietinis lietuvių studentų klubas. Iki uždarymo dienos vasario 13 jį aplankė daug šio universiteto profesorų, studentų ir svečių. **Argentina**
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS", leidžiamas Prano Ožinsko, vasario 1 d. laidos vedamajį pasyrė po problemoms. Jame džiaugiamasi po valdžios pasikeitimą pagerėjusiom Buenos Aires pašto paslaugomis, minimos labai blogos Kanados pašto paslaugos. Dabar ir Argentinoje yra įvestas vadinamasis pašto kodas jo siuntų pristatymui pagerinti. I akis krinta skaitytoms duodami patarimai sovietiška adresuoti Lietuvon siunčiamas laiškus. Siūloma pirmiausia rašyti valstybe, paskui rajoną, po to vietovę ir tik tada adresato pavardę bei vardą. Tokia tvarka savo piliečiams yra įvedusi Sovietų Sąjunga. Laisvajame pasaulyje adresas pradedamas laiško gavėjo pavardę ir užbaigiamas kodo numeris. Ar verta imituoti sovietus, kai tokia imitacija nukrypsta nuo visame pasaulyje įprastos tvarkos? Atrodo, kad Pr. Ožinskas vis dar negali užmiršti savo apsilankymo okupuotoje Lietuvoje ir jau ima vadovautis sovietiniais potvarkiais. **Brazilija**
SV. JUOZAPO PARAPIJOS SVENTOVEJE Sao Paulo mieste klebonas kun. J. Šeškevičius atliko sutuoktuvų apeigas dviejų lietuvių jaunuolių — Liucijos Jodelytės ir Pijaus Butrimavičiaus, giedant lietuvių Katalikų Bendruomenės chorui. Vaisės buvo surengtos Jau-

nimo Namuose. Ir šventovė, ir vaišių salė buvo pilnos lietuvių. Visi džiaugėsi nauja lietuviška šeima.

KUN. ANTANAS SAULAITIS, S.J. Kazimiero parapijoje Sao Paulo atliko amžinuosius vienuolio įžadus, pabrėždamas įsipareigojimą tarnauti lietuviškam jaunimui. Mišias parapijos salėje koncelebravo kun. A. Saulaitis, kun. P. Daugintis, kun. Pr. Gavėnas ir kun. Araujo. Iškilnėje dalyvavo ir Brazilijos jėzuitų provincijolo atstovas kun. A. Aquino. Įžadų metu jėzuitų vienuolio generolo atstovavo kun. P. Daugintis. Iškilnė užbaigta kukliomis vaišėmis.

Australija

LIETUVIO JAUNUOLIO TEISMA su suvažiavimu Melburne surengė Australijos Lietuvių Studentų Sąjungą, teisėjais pasikvietusi A. Mikailą ir VI. Jakutį iš Melburno, E. Jonaitienę iš Sydnejaus, kaltintoją — adelaidiškį J. Stepaną, gynyją — melburniškį V. Strauką. Dėmesio centre buvo lietuvių jaunuolio atitrukimus nuo lietuviškos bendruomenės. Galutinį išvadą teismas neįstengė padaryti, prasiūkendamas tik Australijoje susidariusių aplinkybių išsklaidymą. Padaryta išvada, kad Lietuvoje buvo mažiau jaunimo vadovų, bet Australijoje yra sunkesnis veiklos sąlygos lietuvių jaunimui, gražia išimtimi buvo jauna liudininkė, gyvenanti apie 150 mylių nuo Melburno, tačiau įveikianti šį nuotolį ir tautinius ryšius palaikanti su melburniečiais. Studentai taipgi surengė gegužinę Hanging Rock vietovėje, uždarymo vakarienę ir šokių "Peanuts" restorane. Lietuvio jaunuolio teisme dalyvavo ir pirmojo Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimo dalyviai. Sąjungos suvažiavime pranešimus padarė Melburno, Adelaidės ir Sydnejaus skyrių atstovai, buvo priimtas ALJS statutas, aptarta ateities veikla. Numatyta naujosios valdybos rinkimų teko atsisakyti dėl permažo dalyvių skaičiaus. Ją pavesta sudaryti ALJ Sąjungos Melburno skyriaus pirm. Birutei Prašmutaitėi.

PR. DOVYDAVIČIO STOVYKLA Ingleburno stovyklavietėje sausio 29-31 d. d. surengė Sydnejaus ateitininkai, paskutinę tokią stovyklą turėję 1961 m. Stovyklautojams vadovavo komendantas A. Kramilius ir jo adjutantė J. Burokienė, jaunučių globėja. Mišias atnaušavo dvasios vadas kun. P. Butkus, giedant "Dainos" choristams, aplankiusiems stovyklautojus. Jaunimas pareiškė pagėdavimą, kad ateitininkų stovykla būtų surengta ir sekančiais metais.

Britanija

LONDONO IR APYLINKĖS sunkiosios atletikos taurę kaip žymiausias 1976 m. svorio kilnotojas laimėjo londonietis Laimutis Vimeris, pasiekęs geriausią rezultatą savo klasėje. Jis yra elektroninių skaitytuvų specialistas, sunkiajai atletikai skiriamas laisvalaikis.

NEPAPRASTAS D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS atstovų suvažiavimas vasario 5 d. Londone buvo suauktas patvirtinti įstatų pakeitimui, kurį referato centro valdybos pirm. J. Alkis. Pakeitimo buvo numatyta sudaryti trijų patikėtinių komisiją, kuri tvarkytų šios organizacijos turta, suvažiavime susilaikta 29 dalyvių, atstovavusių 408-niem nariams ir keturiom organizacijom. Dėl pasiūlytų pataisų visas įstatų pakeitimas nebuvo patvirtintas. Tai turės atlikti sekantis suvažiavimas. Patikėtinių komisijon slapv balsavimu išrinkti: A. Kučinskienė, S. Kuzminkas ir K. Bivainis. DBL Sąjungos tarybos pirm. R. Šovai pasiūlius, suvažiavimo dalyviai priėmė rezoluciją, 1977 metus skelbiančią Britanijos Lietuvių Jaunimo metais. Jų paskelbimu tikimasi atgaivinti bei išjudinti lietuviško jaunimo veiklą Britanijoje.

Vokietija

JUNGINTI LIETUVIŲ - RUMUNŲ TAUTINIŲ SOKIŲ VAKARĄ sausio 21 d. Muenchene priemištyje Puchheime surengė vietinis laudies universitetas. Lietuviams atstovavo Muencheno "Ratukas", kurį seninė Kristina Pauliukevičiūtė dalyvius supažindino su Lietuvos istorija, lietuvių kalba ir tautiniais šokiais, atspindinčiais tautinę bei kaimišką Lietuvies būitį. Abi grupės pakaitom atliko po šešis savo šokus. Po koncerto lietuvių ir rumunų jaunimas, susitikęs prie vaisių stalo, pasidalijo mintimis, nutarė ir ateityje rengti bendrus pasirodymus.

LIDIIJA MILKAITIENE, 76 metų amžiaus vilkaviškietė, mirė vasario 1 d. Idar Obersteine. Vėlonė buvo iškėsi už Lietuvos kariuomenės karininko Milkaičio, kuris vėliau yra buvęs Šiaulių kareivinio viršininku. Pirmosios sovietinės okupacijos metais visa šeima išvyko Vokietijon, bet grįžo Lietuvon, prasidėjus sovietų - vokiečių kariui. II d. karu pabaigoje vėl teko bėgti Vokietijon. Čia 1945 m. mirė Milkaitis, o jo šeima buvo grąžinta Lietuvon ir gyveno prie Vilkaviškio. L. Milkaitienė su dukra 1960 m. pavyko kurti leidimą išvykti Vokietijon, kur dukra iškėsi už dr. Vinco Totoraičio ir apsigyveno Idar Obersteine. Vėlonė palaidota vasario 4 d. vietinėse šio miesto kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo keletas lietuvių ir daug pažįstamų vokiečių.

Klevelando "Grandinėlės" šokėjos "Vėpėjos" šokyje. Tai pats naujausias šokis "Grandinėlės" programoje

Laiškas Lietuvos istorijos klausimu

1977 m. sausio 27 d. "Tėviškos Ziburį" nr. 4 išspausdintas istoriko dr. J. Jakšto įdomus straipsnis "Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis" apie neseniai Tautos Fondo išleista dr. V. Daugirdaitės - Sruogienės knygą "Lietuvos Steigiamasis Seimas". Straipsnio pradžioje, pirmutinėje skylyje, šitaip parašyta:

Nepriklausomos Lietuvos dvidešimtmetis buvo laikotarpis, turėjęs savo pradžią, eigą ir pabaigą. Jis buvo epochinis, atbaigtas istorinio vyksmo kūrinys, vertas ypatingo mokslinio tyrinėjimo. Jis buvo labai savitas visoje mūsų tautos istorijoje. Deja, tas epochinis nepriklausomos Lietuvos laikotarpis iki šiol nėra pagrindinai studijuotas ir aprašytas pagal visus prieinamus šaltinius. Iki šiol mes, gyvendami jau ketvirtą dešimtmetį nuo to įžymaus laikotarpio galo, DAR NESUSILAUKĖME NEPRIKLAUSOMYBĖS TARPSNIO ISTORIJOS (mano pabraukta, L. S.). Tiesa, maždaug prieš 10 metų vienas mūsų fondas buvo užsimejęs išleisti ją ir organizavo kolektyvą, jam parengti, bet, metams slenkant, užmojis nutilo. Turime tik dabartinėje Lietuvoje išleista nepriklausomybės laikotarpio istoriją — žinędos redaguotos Lietuvos TSR istorijos trečiajame tome. Ji, kaip ir visos sovietinės istorijos, parašyta pagal marksizmo - leninizmo reikalavimus, yra skirta ne pavaizduoti Lietuvai, kokia ji buvo, bet jai suniekinėti. Ji tėra menkos mokslinės vertės.

Dr. J. Jakštas paskutiniaisiais šios ištraukos žodžiais tiksliai ir teisingai apibūdino okupuotoj Lietuvoj išleistas "istorijos" vertę, bet nepakankamai išdėstė naujųjų laikų Lietuvos istorijos ruošimą. Reikia patikslinti.

Visi gerai suprantame rimtą reikalą turėti nešališkai parašytą naujų laikų Lietuvos istoriją. Apie tai daug mūsų išeivijoje buvo kalbėta ir spaudoje rašyta. Pagaliau, prieš kelerius metus Dr. Kazio Griniaus Fondo valdyba pakvietė buvusį "Lietuvių Enciklopedijos" redaktorių istoriką Praną Cepėną šią istoriją parašyti. Kunigaikščių galdynės Lietuvos istoriją rašė lietuviai ir kitataučiai istorikai. Ši istoriją sukurti daug lengviau, negu naujųjų laikų Lietuvos istoriją, kurią reikia pirmą kartą rašyti. Nors Pranas Cepė-

nas labiausiai domėjosi naujųjų laikų Lietuvos laikotarpiu ir jau buvo surinkęs gausios medžiagos, bet vis dar trūko reikalingų istorinių duomenų. Tik per ilgesnį laiką jis sutelkė daugybę naudingų šaltinių tiek čia išeivijoje, tiek dabartinėje Lietuvoje net trims naujųjų laikų Lietuvos istorijos tomams parašyti. Naujųjų laikų Lietuvos istorijos pirmaisiais tomams, kuriame išdėstyta devyniolikto amžiaus pabaiga ir dvidešimtojo amžiaus pradžia iki pirmojo pasaulinio karo pradžios 1914 m., buvo baigtas rašyti 1976 m. ir atiduotas spausdinti. Šiuo metu pirmasis istorijos tomas baigiamas spausdinti M. Morkūno spausdintuve, Čikagoje (telefonas 732/737-8230) ir netrukus pasirodys knygų parduotuvėse. Jis bus arti 600 psl., kietais viršeliais ir iš anksto užsisakiusiems kainuos \$12,00, o vėliau bus pardavinėjamas po \$15,00.

Jau yra parašytas bei rengiamas spaudai ir antrasis šios istorijos tomas, kuris apims laikotarpį nuo pirmojo pasaulinio karo pradžios iki 1920 m. pabaigos. Trečiajam tomui surinkta gausi medžiaga. Jis bus skirtas nepriklausomai Lietuvai iki pat 1940 m. vasaros.

Naujųjų laikų Lietuvos istoriją leidžia Dr. K. Griniaus Fondas, 2523 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629, USA.

Tiesa, iš pradžių manyta rašyti ir išleisti tik Lietuvos nepriklausomybės, t. y. 1918-1940 metų Lietuvos istoriją, bet pradėjus rinkti medžiagą paaiškėjo, kad šiuo atveju atsirastų didelė spraga: turėtume kuni-gaikščių laikų ir nepriklausomybės metų istoriją, o labai gausūs istoriniai įvykiai lietuvių tautos laikotarpis — kova prieš carinę Rusiją už teisę ir laisvę pasiliktų neįdėstyti. Be to, nepavaizdavus priešnepriklausomybinio laikotarpio, nebūtų aiškus nepriklausomos Lietuvos atsiradimas. Taip pat būtų nesuprantamos dabartinės rusų pastangos mūsų tautą surusinti bei išnaikinti.

Apie naujųjų laikų Lietuvos istoriją neseniai buvo rašyta kultūriniame "Draugo" priede,

"Dirvoje" ir kituose mūsų laikraščiuose, todėl ir dr. J. Jakštas galėjo sužinoti apie šį dalyką.

Savo straipsnio antroje skylyje dr. J. Jakštas parašė: "Jei pirmas įžanginės dalies skyrius (Lietuvos Steigiamojo Seimo", L. S.) yra daugiau kartojamas mūsųose dažnai aprašinėto dalyko, tai jau antras — st. seimo rinkimų skyrius su duodomomis lentelėmis yra originalus autorės tyrinėjimo vaisius. Niekas iki šiol to nebandė daryti."

Argi nebandė? Daug kas rašė apie steigiamojo seimo rinkimus. Tenka tik pažvelgti į knygos autorės V. Daugirdaitės-Sruogienės panaudotą literatūrą psl. 235-241 ir galima sužinoti, kas ir kur šiuo reikalu rašė. Aš pats 1960 m. "Sėjos" 2 nr. išspausdinau straipsnį "Zvilgsnis į Steigiamojo Seimo istoriją" ir skylyje "St. Seimo rinkimai" pavaizdavau demokratine rinkimų eigą (psl. 5-6).

Reiškiu pagarbą

L. Smulkštys

2523 w. 69th St.
Chicago, Ill. 60629, USA

KRISTINA TOTORAITYTĖ-GENIENĖ, 1976 m. gruodžio 1 d. baigusi Toronto universitetą bakalaures laipsniu. Dabar studijuoja pedagogikos fakultete ir ateinančią rudenį dėstys anglų kalbą gimnazijoje

"Grandinėlė" amerikiečių koncerte

Netoli Klevelando esanti Lakehead Community kolegija vasario 6 Lakeland Music Hall patalpose surengė etninį koncertą. Pagrindinių programos atlikėjų buvo pačios kolegijos, beveik profesionalaus lygio Lakeland Civic choras, dainavęs įvairių tautybių liaudies dainas originaliomis kalbomis. Šalia jų, programoje dalyvavo kviesti svečiai: vokiečių vyrų choras, graikų šokėjai ir "Grandinėlė".

"Grandinėlės" 20-ties minučių lietuviškų sceninių liaudies šokių pynė susilaukė ypatingo publikos dėmesio. Nuo pradžios iki galo juos lydėjo entuziastiški ir ilgi žiūrovų plojimai. Prieš koncertą vietinis dienraštis "The Telegraph" išspausdino didelę, spalvotą "Grandinėlės" šokėjos Danos Palubinskaitės nuotrauką. Po koncerto laikraščio pedagoginio skyriaus redaktorius Jessie Hayduk, aprašydamas koncertą beveik viso puslapio straipsnyje, daug vietos sky-

rė lietuvių šokėjams. Aptarusi programos atlikimą, ji pastebėjo: "Cleveland's Lithuanian Dancers speak highly of their heritage... All speak the native language in their homes with pride. These young people are determined to keep their family names, however difficult they may be to pronounce." Ši išpuči ji susidariusi pasikalbėjimo metu su Daiva Marcinkevičiute, Dana Palubinskaite, Diana Strimaityte ir Algii Urbaičiu. Savo straipsnį ji pajavairino "Grandinėlės" šokėjų ketvirtadaliai laikraščio puslapio didumo nuotrauka.

"Grandinėlė" stengiasi bendradarbiauti su amerikiečių kolegijomis, universitetais. Ji dažnai dalyvauja jų rengiamuose koncertuose ir festivaliuose. Kovo 5 d. "Grandinėlė" vėl šoks Čikagoje, o balandžio 23 d. ji turės progos sveikinti su lietuvišku sceniniu liaudies šokių Montrealio lietuvių ir kanadie-

čius. K. K.

"Aukuro" darbai ir užmojai

Rengiami nauji veikalai lietuvių teatro dienoms ir daugakultūriams festivaliams

Daugiakultūriame dramos festivalyje Torontė "Aukuras" pasirodė 1976 lapkričio 7 d. su dviem komedijom: Romo Spalio "Batais" ir Andriaus Norimo "Klevų alėja", dalyvaujant pastarosios autoriui. "Klevų alėja" režisavo Elena Dauguvietytė-Kudabienė, o "Batus" — Algis Ulbinas.

Tie veikalai buvo pakartoti Hamiltone lapkričio 28 d. Čia jie praėjo daug geriau, negu St. Lawrence Centre. Visi aktoriai savo vaidmenis atliko pasigėrėtinai. Džiugu buvo matyti gausią publiką, užpildžiusią Jaunimo Centro salę. Abu veikalai žiūrovų buvo labai šiltai priimti. "Batus" vaidino daug veteranų aktorių: Alfą Stanevičių, Balys Juodelė, Kazys Bungardas, Antanas Laugalis, Dalia Jonikaitė. Pasirodė ir naujų: Teresė Kalmantavičienė, Danutė Svažienė ir Irena Živko. Po vaidinimo režisoriaus Algis Ulbinas buvo pasveikintas dovanelėmis.

"Klevų alėjoje", greta Marytės Kalvaitienės, Antano Mingėlos, Liudos Stungevičienės, Dalių Jonikaitės, pasirodė jaunimas: Kęstutis Kalvaitis, Ina Kudabaitė, Mikas Kairys ir Algis Paškevičius. Ne tik patyrusieji aktoriai, bet ir jaunimas vykusiai atliko savo vaidmenis. Gaila, kad spaudoje nesimatom aprašymo tikrai nepamirštamo Birutės Pukelevičiūtės literatūrinio vakaro (lapkričio 20 d.) Hamiltone, kurį globojo "Aukuras". Jaukiamė žmonių ratelėje visi su pasigėrėjimu sekė autorės perduodamą žodį. Giliai įsijaute žiūrovai žavėjosi jos kūryba ir atlikimu. Buvo labai naujoviškas ir priimtinas būdas — autorės pasakojimas apie jos kūrinių gimimą, pajavairintas spalvingais gyvenimo prisiminimais ir epizodais. Tai leido klausytojui ne tik geriau pažinti jos kūrybą, bet ir suartinti klausytojus su rašytoja. Šis vakaras bus ilgai atmintinas.

1977 m. "Aukuras" pradėjo linksmai — sausio 9 d. aukuriečiai su šeimomis susirinko pas Zigmą ir Marytę Kalvaičius atvesti Kalėdų ir N. Metų. Skambėjo kalbos, juokas, humoras, gėlių ir šokių. Jie visokių dovanų priperka. Beniaus motina Reginai buvo pirmoji vietoje, o kaip dabar? Benius, aišku, geriausias, tauriausias berniukas, tik "martelė" nekokia, telefonu tai davė suprasti, kai sūnus jau buvo susidėjęs daiktus. Mat, reikalasėjo apie baldus. Beniaus tėvai juos buvo pirkę, tai ir pareikalavo jų atgal išsiskiriant. Beniaus tėvaiėjo su laiku, tik Reginos buvo atsilikę. Abeji pasiturintys, bet jauniesiems padėjo tik vieni. Vestuvių juk nebuvo, tuo pačiu ir dovanų... Tuščiame bute juk negyvensi. Galvoju, kaip beješkotum laimės šioj asarų pakalnėj, vis atsidursi akligatvy. Rodos, pilnutėlė laisvė. Tik gerk ją, lyg iš pilno šulinio. Žiūrėk, ir vėl karčiai atsirūgti. Galvoji: kas čia tokio — atsiras kitų. Taip mėginu ir sėslę raminti. Bet ji ne ir ne. Prie Beniaus labai prisirišus ir tik ji temylinti. Ji viską darysiu, kad tik jam būtų gerai, o jis vistiek i kita... Užsikniaubia ant stalo. Trūkčioja nusaulinti pečiai, šilku žvilganti oda. Ji teturi ant savęs liemenėlę ir ilgą sijoną, ir kuri

paprastai susisupa rytais. Ji augšta, gražiai nauagusi. Ir suprask dabar, kodėl taip atsitiko. Jis sau švilpavęs, besidėdamas daiktus, kai ji apverkę kiekvieną jo pėdą. Aną ir vestį žaidė. Pasiims be jokių "apartamentų", tiesiai iš tėvų. Sakęs užteks trankytis, nieko naujo. Ta ispaniukė žemo ūgio, kaip žiezirba, apvaldys jį. Sėdės po padu šmaikščios senjoritos, priremtas kelių senjorių. Turtinga giminė, tiesiog blizganti, ir su tradicijom. Įeisi ir paskėsi, kad ir plaukt mokėdamas. Tėvams linksma — sūnus įeina i žymią giminę. Kažin kaip su tuo Vyčiu ant automobilio stiklo, gal reikėtų nuimti, atėjo mintis Beniaus mamai. Bet dar yra laiko. Kaip gerai, kad jie buvo be jokio "šliubuko". Lengva ir baldus atsiimti — jokių dalybų, jokių mokėjimų.

Tokia istorija slypi po nuoburkom. Reginai atskamba žodžiai iš motinos laiško, po to, kai paliko tėvų namus: "Gerai, kad tavo vardas ne Gražina, ne Vilija, Pajauta ar Neringa. Tu tik Regina, neprilygstanti Pelenei".

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVISKOS KNYGOS KLBAS netrukus išleis Jurgio Jankaus novelių rinkinį "Ir nebeapsimatom". Knyga jau surinkta "Draugo" spaustuveje Čikagoje.

KOMPOZ. VLADO JAKUBENO FONDA sausio 25 d. Čikagoje įsteigė iniciatorių grupę, vadovaujama P. Petručio. Fondo tikslas — išleisti velionies paliktus muzikos kūrinius. Rankraščiuose yra daug choro bei solo dainų, trys pilnos simfonijos bei kitų veikalų. Dalis fondo lėšų bus panaudota paruošti orkestrinėm dalim, kad tokius kūrinius galėtų atlikti orkestrai. Fondo globos komitetas sudaro: muziką dr. L. J. Simutis, A. Šimkus, A. Vasaitis, J. Lampsatis, visuomenės atstovai P. Petrutis, J. Janušaitis, E. Hollenderienė. Ateityje komiteta numatoma praplėsti. Pradinį fondo kapitalą sudaro apie \$345, šiam tikslui suaukoto a. a. Vl. Jakubėno laidotuvsė. Aukas prašoma siųsti fondo lėšas tvarkančiam dr. Leonardui J. Šimui, 3551 West 98th St., Evergreen Park, Ill. 60624, USA.

DAIL. ALBINAS ELSKUS šį žiemą semestrą dėsto vitražų Mount Holyoke kolegijoje, South Hadley, Mass. Sausio mėnesį kolegija surengė po piešinių ir vitražų parodą savo namo muzėjuje, kuris yra pavadintas J. ir N. Warbeke galerija. Parodos leidinėlis lankytojus supažindino su lietuviu dailininku, pateikė 13 iliustracijų, daugiausia piešinių.

ANDRIUS MIRONAS, su žmona Ona grįžęs iš kelionės po Ramiojo vandenyno salas, N. Zelandiją ir Australiją, atidavė "Draugui" spausdinti savo naują novelių rinkinį "Santaka".

DRESDENO TEATRE, R. Vokietijoje, premjeros susilaukė naujoji Reinerio Kuandos opera "Lietuviški fortepionai", sukurta pagal to paties pavadinimo Tilžės gimusio rašytojo Johaneso Bobrovskio romaną, kurin yra įpintas K. Donelaitis. Kūriny prištatomas kaip "opera aktoriams". Libretą parašė Gerhardas Wolfas. Scenovaizdžius sukūrė dailininkai R. Zimmermannas ir H. Henningas. Pagrindinius vaidmenis atliko stipriausios Dresdeno teatro pakėjos, o masinės scenos dalyvavo visos šio teatro kolektyvas, H. Otto teatro mokyklos auklėtiniai ir K. M. von Weberio konservatorijos studentai.

SESTOJI BALTIETISKŲJŲ STUDIJŲ KONFERENCIJA įvyks gegužės 18-21 d. d. Kanadoje, Toronto universitete. Ją rengia AABS draugija baltietiskom studijom puoselėti. Vietiniam rengėjų komitetui vadovauja dr. Ilze Kalnins. Posėdžiai vyks universiteto kolegijoje, o dalyviai bus apgyvendinti kolegijos rezidencijoje. Programos komitetui vadovauja prof. Juris Dreifelds, Department of Politics, Brock University, St. Catharines, Ont., Canada L2S 1Y7.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS vardą pirm. Leonardas Andriekus pasiuntė raštą naujam JAV prez. J. Carteriui, dėkojantį už jo tvirtą poziciją žmogaus teisių klausimu, ypač Čekoslovakijos rašytojų bei intelektualų atveju. Tai esanti sveikintina reakcija, kurią paskatino PEN centro ir Amerikos Rašytojų Sąjungos prašymas protestuoti prieš Helsinkio nutarimų pažeidimus. Tokios nuomonės yra ir Lietuvių Rašytojų Draugija, kuri šia proga nori priminti, kad ir okupuotoje Lietuvoje yra panaši būklė ir Čekoslovakijos dėl įvestos cenzūros bei asmeninių persekiojimų. Reikiama viltis, kad prez. J. Carterio vyriausybė, stengdamasi sukurti teisingą ir taikų pasaulį, prabilis ir apie Lietuvą, kur pagrindinės žmogaus teisės paneigiamos ne tik kūrėjams, bet ir visiems piliečiams.

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPEROJE, kuri šio pavasario spektakliams yra pasirinkusi Ch. Gounod "Romeo ir Žiuljetą", debiutuos torontietis tenoras Rimas Strimaits. Jis atliks Romeo vaidmenį, o montrealietė sol. G. Čapkauskienė — Žiuljetos.

JUOZO BRAZAICIO raštus ir monografiją išleis Lietuvių Fronto Bičiuliai, specialiam fonde jau sutelkę apie \$20.000. Monografijos autorius dr. Juozas Girnius darba yra įpusėjęs.

DAIL. SARŪNAS SYMULYNAS, iš Lietuvos atvykęs viešnagėn pas savo gimines Australijoje, Sydnejaus Holdswortho galerijoje surengė skulptūrų darbų parodą. Sešioliuka skulptūrų šiai parodai jis sukūrė jau Australijoje per ketelė mėnesių, panaudodamas vietinę medžiagą — medį, molį ir akmenį. Pagrindinė jo tema — žmogus bei jo figūra, kartais laisvesnio traktavimo, bet neįneinant ir gryną abstraktą. Jautrumas pasižymėjo jo kūriny "Vaikystė", o senąjį rūpintojėlį atspindėjo "Sėdintis žmogus".

NAUJĄJĄ LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBĄ sudaro: pirm. Leonardas Andriekus, vicepirm. Paulius Jurkus, sekr. Leonardas Žitkevičius, išd. Jurgis Jankus, nariai — Antanas Vaičiulaitis ir Algirdas Landsbergis. Didžioji jų dalis gyvena Niujorke. Pirm. L. Andriekaus adresas: Kultūros Židinys, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA.

DAIL. STASYS KRASAUSKAS, pasižymėjęs grafikas, po sunkios ligos mirė Vilniuje vasario 10 d., sulaukęs tik 47 metų amžiaus. Vilniaus dailės instituto grafikos fakultetą buvo baigęs 1958 m. Pedagoginį darbą dėstytoju šiame institute pradėjo 1961 m. ir docentu buvo pakeičtas 1969 m. Iš jo kūrinių minėtini estampų ciklai "Vasara", "Judeysys", "Moters gimimas". Didelis velionies talentas atsiskleidė knygų iliustracijose. 1965 m. jam buvo paskirta respublikinė premija už Justino Marcinkevičiaus poemą "Kraujas ir penelė". E. Miežlaičio poezijos rinkinio "Žmogus" iliustravimą. Už pastarąjį jis laimėjo ir bronzos medali tarptautinėje knygų parodoje Leipcige. Pernai S. Krasauskas gavo valstybinę Sovietų Sąjungos premiją už 36 graviūrų ciklą "Amžinai gyvi", kuris skirtas II D. kare žuvusiems sovietų kariaus. Nors jam buvo suteiktas Lietuvos liaudies dailininko vardas, bet kompartijai nepriklausė. Palaidotas vasario 13 d. Antakalnio kapinėse. Prie kapo duobės kalbėjo Lietuvos Dailininkų Sąjungos pirm. J. Kuzminkinis leidyklų ir knygų prekybos reikalų komiteto pirm. J. Nekrošius, sovietinės Dailininkų Sąjungos valdybos sekr. A. Vasiljevas, Vilniaus dailės instituto rektorius V. Gečas ir studentas A. Vaškevičius.

SIMFONINIAM VILNIAUS FILHARMONIJOS ORKESTRUI, atlikusiam dvi T. Chrenikovo ir J. Brahmsio simfonijas, dirigavo gastroliuojantį rusų dirigentą Veroniką Dudarovą. Koncerte dalyvavo ir vilnietis bosas Vacys Daunoras, tarptautinio Tulūzos konkurso laureatas, dainavęs tris operų arijas. Koncerto dalyviams ypač buvo malonios rečiau girdimos arijos iš G. Verdi "Nabucco" ir G. Meyerbeerio "Hugenotų".

KAZIO BORUTOS "Baltaragio malūną" 1976 m. pabaigoje išleido Islandijos leidykla "Mal og menning". Knygą islandų kalbon vertė Jorundas Hilmarsonas, 1971-72 m. tobulinęs Vilniaus universitete, čia išmokęs lietuvių kalbą, susipažinęs su mūsų literatūra ir kalbotyra. Vertime beveik nėra originalo asmenvardžių ir vietovardžių, nes šios salos gyventojai nemėgsta svetimybų, nevartoja tarptautinių žodžių. Baltaragis pavadintas Barthelgi, Girdvainis — Jostein, B. Bobinas — Hegbarth, Sešelpa — Skalgur.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS paruošė Vinco Krėvės-Mickevičiaus "Zento" premjerą. Spektaklį režisavo H. Vancėvičius, scenovaizdžius sukūrė dail. F. Navickas. Pagrindinius vaidmenis atlieka aktoriai — J. Berukštytė, E. Gabrėnaitė, R. Arbaciauskaitė, J. Meškauskas, J. Rygartas, T. Vaišeta.

POETO ALFONSO MALDONIO kūrybos vakarai buvo surengti Molėtų, Ignalinos ir Utenos rajonuose. Be paties A. Maldonio, juose dalyvavo literatūros kritikai R. Pakalniškis, V. Sventickas ir aktorė G. Urbonaitė.

DAIL. A. KRISTOPAICIO akvarelių paroda Šiauliu "Aušros" muzėjuje lankytojus supažindino su maždaug šimtu šiaurinės Lietuvos vėjo, vandens ir garo malūnų. Jie jau yra tapę istoriniais paminklais, veikia tik vienas kitas.

VILNIAUS KOMPOZITORIŲ NAMUOSE buvo susipažinta su naujaisiais lietuvių kompozitorių kūriniais. O. Balakausko sonatą altui ir fortepionui "Medis ir paukštė" atliko A. Matulionytė ir R. Vaitkevičiūtė, L. Povilaiciu "Tripticha fortepionui" — D. Varnienė. Su L. Povilaiciu "Sutartine" liaudies instrumentų orkestrui ir V. Montvilos "Vilniaus poemomis" simfoniniam orkestrui buvo susipažinta iš magnetofono įrašų, atliktų "Lietuvos" ansamblio orkestro, televizijos ir radijo kaimo kapelos, J. Domarko diriguojamo simfoninio filharmonijos orkestro.

TARPTAUTINĖ FOTOGRAFIJOS MENO FERIACIJA ir savo narius priėmė devynis Lietuvos fotografus — M. Baranauską, V. Butyriną, J. Kalvelį, A. Kunčių, V. Macijauską, R. Rakauską, L. Ruiką, V. Strauką ir A. Sutką. Tarptautinėje meninių nuotraukų parodoje Landerne, Prancūzijoje, Lietuvos fotografijos meno draugija laimėjo pirmąją šio miesto premiją už savo keturių atstovų — V. Butyriną, A. Macijauską, R. Rakauską ir V. Strauko foto darbus. V. Butyrinui buvo įteiktas Tarptautinės fotografijos meno federacijos bronzos medalis už nuotraukų seriją "Jūros pasakos". Prancūzijos fotografijos meno federacijos diplomai įteikti kaučiečiams: R. Rakauskui — už seriją "Žydėjimas", A. Macijauskui — už nuotrauką "Skulptorius".

SIMTĄ KNYGZENKLIŲ, sukurtų 1960-76 m., atskleidė Vilniaus meno darbuotojų rūmuose įvykusi dail. Vinco Kisausko paroda. Jis taipgi yra tapytojas, estaminės grafikos kūrėjas, scenografijos darbų autorius. Knygženkliuose atspindinti o i š k u m a s, sentimentalumas ir net humorizmas, polinkis i abstraktą. Dėmesio centre — architektūros fragmentai ir žmogaus figūra.

V. Kst.

Nuorūkos

Po devintos valandos pamaldų užėjau pas juos.

— Tai vėl rūkai? — sakau, žvilgtėrėjusi i kupiną peleninę virtuvėje ant stalo.

— Prieš kelias dienas pradėjau, — sako užsikosėdamas.

Reginos veidas papurptęs, pilkos akys dar pilkesnės, atrodo užvertkos. Šviesūs, ilgi plaukai, kuriais galima būtų grožėtis, neplauti, net nesušuikuoti.

— Benius dar miega? — žvilgtėrėjau pro petį i sekantį kambarį, kur nuo lovos tįsojo antklodė ant grindų.

— Jo nėra.

— Taip anksti? Sekmadienis ir nėra. Bažnyčion juk neinate.

— Jis išėjo ir nebegriš, — atsako, lyg pro sukąstus dantis.

— Tai tau gražiausia!...

— Mes juk susitarėm būti laisvi: kada kuris panorės, tai ir išeina, — trukteli pečiais ir pakelia galvos puodelį prie lūpų.

— Gal ir nieko... bet kam tada žliumbti per naktį ir dar — pilna peleninė nuorūkų!...

— Galėčiau išgerti kibirą alkoholio, jei nori... net įsileisti heroino, — sušvokščia ji, perkreipdama lūpas, ir vėl užsidega cigaretę.

— Palauk, mergele! Taip drausiai buvai pasinešęs i laisvą, modernų gyvenimą, o dabar virsti nuo kojų. Nesirūpink, mažiau piliulių surysi ir būsi sveiksnė.

— Ak, nustok! Tik ne dabar su pamokslais, kaip motina.

— Matai... pamotės pamokslai man pagelbėjo, o tikrajai dukrai ne. Atrodo, vienuolikos metų amžiaus skirtumas tarp mudviejų šį tą reiškia, aš juos geriau įsiklausiau. Antra vertus, kam čia sielvartauti? Benius pasiėlgė pagal laisvą susitarimą, sutinku. Ta patį galėjai padaryti ir tu, Reginėle.

Kurį laiką tylime. Pagaliau ji sako atsidusęs:

— Jis pirmas susirado kitą.

Nemalonijai nustebeu. Juk tik dveji metai praėjo. Ir sakau jai:

Kotryna Grigaitytė

— Šiame pilname nuostabios technikos pasauly trūksta tik vieno: išrasti tokį patobulinimą, kad tą pačią minutę atštokų vienas nuo kito ir eitų kas sau, be jokio skausmelio.

— Tikrai, — nusišypso ji.

Man gaila savo jaunesnės, kad ir netikros, sesers. Seimoj tebegegyvant visada būdavau už Reginos pečių: ji jaunesnė, trapesnė, ją reikia palepinti, visi tegul ją myli, jai padeda. Kadangi buvom tik dviese, tai netiesiogiai jai ir tarnavau. Ji nebidursi akligatvy. Rodos, pilnutėlė laisvė. Tik gerk ją, lyg iš pilno šulinio. Žiūrėk, ir vėl karčiai atsirūgti. Galvoji: kas čia tokio — atsiras kitų. Taip mėginu ir sėslę raminti. Bet ji ne ir ne. Prie Beniaus labai prisirišus ir tik ji temylinti. Ji viską darysiu, kad tik jam būtų gerai, o jis vistiek i kita... Užsikniaubia ant stalo. Trūkčioja nusaulinti pečiai, šilku žvilganti oda. Ji teturi ant savęs liemenėlę ir ilgą sijoną, ir kuri

Jo tėvai kitokie. Jie visokių dovanų priperka. Beniaus motina Reginai buvo pirmoji vietoje, o kaip dabar? Benius, aišku, geriausias, tauriausias berniukas, tik "martelė" nekokia, telefonu tai davė suprasti, kai sūnus jau buvo susidėjęs daiktus. Mat, reikalasėjo apie baldus. Beniaus tėvai juos buvo pirkę, tai ir pareikalavo jų atgal išsiskiriant. Beniaus tėvaiėjo su laiku, tik Reginos buvo atsilikę. Abeji pasiturintys, bet jauniesiems padėjo tik vieni. Vestuvių juk nebuvo, tuo pačiu ir dovanų... Tuščiame bute juk negyvensi. Galvoju, kaip beješkotum laimės šioj asarų pakalnėj, vis atsidursi akligatvy. Rodos, pilnutėlė laisvė. Tik gerk ją, lyg iš pilno šulinio. Žiūrėk, ir vėl karčiai atsirūgti. Galvoji: kas čia tokio — atsiras kitų. Taip mėginu ir sėslę raminti. Bet ji ne ir ne. Prie Beniaus labai prisirišus ir tik ji temylinti. Ji viską darysiu, kad tik jam būtų gerai, o jis vistiek i kita... Užsikniaubia ant stalo. Trūkčioja nusaulinti pečiai, šilku žvilganti oda. Ji teturi ant savęs liemenėlę ir ilgą sijoną, ir kuri

Jo tėvai kitokie. Jie visokių dovanų priperka. Beniaus motina Reginai buvo pirmoji vietoje, o kaip dabar? Benius, aišku, geriausias, tauriausias berniukas, tik "martelė" nekokia, telefonu tai davė suprasti, kai sūnus jau buvo susidėjęs daiktus. Mat, reikalasėjo apie baldus. Beniaus tėvai juos buvo pirkę, tai ir pareikalavo jų atgal išsiskiriant. Beniaus tėvaiėjo su laiku, tik Reginos buvo atsilikę. Abeji pasiturintys, bet jauniesiems padėjo tik vieni. Vestuvių juk nebuvo, tuo pačiu ir dovanų... Tuščiame bute juk negyvensi. Galvoju, kaip beješkotum laimės šioj asarų pakalnėj, vis atsidursi akligatvy. Rodos, pilnutėlė laisvė. Tik gerk ją, lyg iš pilno šulinio. Žiūrėk, ir vėl karčiai atsirūgti. Galvoji: kas čia tokio — atsiras kitų. Taip mėginu ir sėslę raminti. Bet ji ne ir ne. Prie Beniaus labai prisirišus ir tik ji temylinti. Ji viską darysiu, kad tik jam būtų gerai, o jis vistiek i kita... Užsikniaubia ant stalo. Trūkčioja nusaulinti pečiai, šilku žvilganti oda. Ji teturi ant savęs liemenėlę ir ilgą sijoną, ir kuri

REALTY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

COLBORNE-NORTHUMBERLAND, apie 95 mylios ir rytus nuo Toronto, prie Ontario ežero Hwy Nr. 2 (senoji kelio) tik kelių metrų senuoju, buvęs mokyklos pastatas ir 3 akrai gražios žemės virš 400 pėdų ant pagrindinio kelio. Pastatas suskirstytas į didelius 8 kambarius; virtuvė ir 3 prausyklos. Ideali vieta vasarajimui arba gyventi; tik ½ mylios nuo Ontario ežero. Prašo \$38,500. Puikus pirkinys.

RONCESVALLES-WRIGHT AVE., gražiai ir naujai atremontuotas 9 kambarių mūrinis namas; du kambariai, moderni virtuvė ir prausykla pirmame aukšte. Trys kambariai, virtuvė ir prausykla antrame aukšte, 2 kambariai su prausykla trečiame aukšte. Alyva-vandeniu šildomas. Vieta dviem garažams. Įmokėti \$15,000 ir viena skola balansui.

BLOOR-HIGH PARK AVE., atskiras mūrinis namas, 8 kambariai per du augštus, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas. Įmokėti apie \$15,000. Įmokėjimui viena atvira skola iš 10%.

HAMILTONE, Kenilworth gatvėje, 4 butų po 5 kambarius mūrinis pajamų namas. Labai geras investavimas tinkamas pačiam gyventi ir nuomoti. Parduodamas už labai pigią kainą — prašo tik \$59,000 su \$10,000-\$15,000 įmokėjimu. Galima pirkti grynais. Tikrai dėmesio vertas pirkinys.

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)
Toronto Real Estate Board narys
Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 11 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 9%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmadieniais 9.30-1	asmenines 9½%
	nekiln. turto 9½%
	investacines 10½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamos čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto **Tel. 532-8772**

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminiu.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454**

Lietuviams doroma NUOLAIDA

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Siginėgins ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REISKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitą • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybės draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714
Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

Dufferin RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Priėmimo specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti ir vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.

Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

KANADOS IVYKIAI

Kalba Vašingtone

Premjeras P. E. Trudeau, dvi dienas viešėjęs Vašingtone, tapo pirmuoju Kanados premjeru, tarusiu žodį jungtiniam JAV kongreso posėdyje. Šią jo kalbą labai palankiai sutiko ir amerikiečiai, ir kanadiečiai. Du trečdaliai teksto buvo skirta geriems JAV ir Kanados santykiams, bendriems siekiams praityje bei ateityje, trečdalis — pačios Kanados problemoms. Didžiausia jų, be abejonės, yra galimas Kvebeko atsiskyrimas. Kongreso nariai ir svečiai ploiūmu sutiko premjero P. E. Trudeau užtikrinimą, kad Kanados vienybė nebus suskaldyta, kad bus rasta bendra kalba su Kvebeku ir kad šiuo klausimu bus imtasi atitinkamų pataisų. Spauda pabrėžia, kad premjerui P. E. Trudeau pavyko užmegzti labai šiltus ryšius su naujuoju JAV prez. J. Carteriu. Kaikurie laikraščiai, pvz. "Toronto Sun", primena ir antrąjį medaliu pusę — gerokai padidėjusią įtampą tarp JAV ir Kanados, kai valdžios 1968 m. atėjo premjeras P. E. Trudeau. Pasirašydamas draugiškumo sutartį su Sovietų Sąjunga 1971 m., jis viešai pareiškė, kad ja siekiama atsvaros kultūrinei, ekonominei ir galbūt net karinei JAV įtakai Kanadoje. Disonanso atnešė ir premjero P. E. Trudeau kelionė Kubon bei jo šilti žodžiai diktatoriui F. Castro tokiu nevykusiu laiku, kai JAV vyriausybė stengėsi gelbėti Angolą, kurio F. Castro Maskvos įsakymu buvo pasijungęs savo kariams. Laikraštis kelia klausimą, ar ši kartą tikrai bus laikomasi taip gražiai deklaruoto draugiškumo ir bendrų siekių su JAV?

Su prez. J. Carteriu premjeras P. E. Trudeau turėjo porą ilgesnių pasikalbėjimų įvairiomis temomis, kurios taip ir liko neatskleistos. Spėjama, kad buvo sutarta bendromis įgėjomis nutiesti Mackenzie slėnio dujotiekį, kai abiųjų pusių komisijos galutinį sprendimą padarys šią vasarą. Šiam projektui įgyvendinti reikės \$9-12 milijonų. Sakoma, kad prez. J. Carteris norėjo sužinoti premjero P. E. Trudeau nuomonę apie savo poziciją žmogaus teisių klausimu Sovietų Sąjungoje bei kitose komunistiniuose kraštuose. Aiškias atsakymus premjeras P. E. Trudeau nedavė, tik pažadėjo palaukti, kol paaiškės tokios pozicijos veiksmingumas.

Kanados parlamentas premjerą P. E. Trudeau, grįžusį iš Vašingtono, sutiko keletą minučių trukusiu ploiūmu ir net ovacijomis, tačiau jas daugiausia kėlė liberalų atstovai, o opozicijos nariai buvo šaltesni. Abiejų pagrindinių opozicinių partijų vadai betgi pripažino, kad premjero P. E. Trudeau kalba jungtiname JAV kongreso posėdyje buvo efektinga, atitinkanti kanadiečių nuotaikas. Tokią nuomonę pareiškė konservatorių vadas J. Clarkas, NDP socialistų vadas E. Broadbentas. Kvebeko premjeras R. Levesque savo komentarus pažėrė spaudos konferencijoje, prikibdamas prie kalbos kontroversiškumo, ypač vieno sakinio, kuriame Kvebeko atsiskyrimas nuo Kanados buvo pavadintas nusikaltimu žmonijai. Pasak premjero R. Levesque, pokalbiui su Kvebeku negali duoti pagrindo kalba JAV kongrese ar prekybos rūmuose. Ir amerikiečiai, ir kanadiečiai žurnalistai pripažįsta, kad prepjero P.E. Trudeau žodis buvo gerokai efektingesnis už premjero R. Levesque kalbą ekonominiame Niujorko klube, kur jis siekė finansinės paramos ir skleidė Kvebeko atsiskyrimą kaip neišvengiamą.

Separatistinės Kvebeko partijos taryba savo posėdyje Montrealyje sudarė septynių asmenų komitetą referendumo strategijai paruošti. Referendumas Kvebeko atsiskyrimo nuo Kanados klausimu numatomas maždaug po poros metų, bet jo datą turės pasirinkti premjeras R. Levesque, prieš tai paruošęs referendumo taisyklių įstatymą provinciniame parlamente. Komitetan buvo pakviesti Kvebeko partijos parlamentariai bei politikai: parlamentinių reformų ministeris R. Burns, aplinkos min. M. Leger, tarpvyriausybinių reikalų min. C. Morin, premjero R. Levesque vykdomasis asistentas M. Carpentier, politinis partijos vadovas P. Harvey, vykdomosios tarybos vadovas P. Renaud ir partijos organizato-

rius J. Rochefort. Referendumo strategijos planai turės būti pateikti sekančiame Kvebeko partijos tarybos posėdyje š. m. birželio 15 d. Premjero R. Levesque vyriausybė nutarė boikotuoti federacinės ryšių ministrės J. Sauve konferenciją su provinciniais ryšių ministeriais kovo 29-30 d. d. Edmontone. Atsisakymą dalyvauti šioje konferencijoje paskelbė ryšių min. L. O'Neill. Atrodo, šį taktiką buvo pasirinkta remiantis separatistiniais tikslais.

"The Toronto Star" dienraščio pranešimu, valstybinės radijo bei televizijos CBC bendrovės prancūziškąjį skyrių "Radio-Canada" vis labiau ima puliti trys prancūzų kilmės ministeriai federaciniame premjero P. E. Trudeau kabinete: valstybinių pajamų ministeris Monique Begin, prekybos min. J. Chretien ir miestų reikalų min. A. Ouellet. Jie teigia, kad prancūziškos radijo bei televizijos laidos yra per daug palankios separatistams, kad jose permazas dėmesys skiriamas Kanados federacijai. Daroma išvada, kad prancūziškame CBC skyriuje yra įsitvirtinusių separatistų, kuriuos reikėtų surasti ir pašalinti. Šį kaltinimą betgi atmėta CBC vadovas A. Johnson. Federacinio parlamento įstatymas reikalauja, kad valstybinė CBC bendrovė skleistų tautinę Kanados vienybę, bet laikytusi nepriklausomos linijos su Kanada valdančią vyriausybę. Už griežtesnę CBC kontrolę pasisako ir valstybės sekr. J. Roberts, kuriam taipgi atrodo, kad CBC vadovų atsakomybė tiktai sau nėra pakankama. Šia proga pastebėtina, kad visa angliškoji CBC televizija transliavo premjero P. E. Trudeau kalbą iš JAV kongreso, bet jos Kvebeko provincijoje netransliavo prancūziškąsias CBC skrytus.

Premjero W. Davis vyriausybės šiemet padidins vasaros darbų skaičių jaunimui penktus metus iš eilės skelbiama programa "Ontario Experience 77". Jai vadovaujantis Ontario jaunimo sekretoriatas darbus studentams bei moksleiviams parūpins net 18-koje provincinių ministerijų. Perna šį programą už \$12 milijonų parūpino 9.100 vasaros darbų. Šiemet jai paskyrta \$14 milijonų, kurių dėka darbo gaus 10.400 jaunuolių. Numatoma mokėti valandinį atlyginimą nuo \$2.65 iki \$3.75. Parūpinamų darbų skaičius, deja, nėra pakankamas. Perna pvz. buvo gauta net 100.000 prašymų tiems 9.100 darbų.

SPORTAS

BALTIEČIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Š. m. vasario 20 d. Bethany, Ont., estų sporto klubas Kalev surengė baltiečių lygumos slidinėjimo lenktynių pirmenybes. Dalyvavo 36 slidininkai. Lietuviams šiose lenktynėse atstovavo 5 Klevelando Žaibo slidininkai. Nors ši slidinėjimo šaka mūsųose nėra populiari, mūsų šaliai išsikovoję geras pergales: V. Kijauskaitė — I vietą mergaičių klasėje (nuotolis — 2,5 km, laikas — 18,6 min.), P. Kijauskas — I jaunučių klasėje (2,5 km, 13,33 min.), T. Kijauskas — II jaunių klasėje (5 km, 22,10 min.), V. Žagarskas — II vyrų klasėje (10 km, 54,05 min.), V. Čiurlionis — I veteranų klasėje (10 km, 49,50 min.). M.E.

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Š. m. vasario 19 d. Bethany, Ont., Dewils Elbow vietovėje buvo surengtos lietuvių slidinėjimo pirmenybės. Dalyvavo 19 slidininkų-kijų iš Toronto, Klevelando, Detroito ir Bostono. Toronto lietuvių medžiotojų ir žūklautojų klubo Kirvis pereinamoji taurė, įsteigta 1964 m., teko L. Stripiniui. Jis, kaip geriausias slidininkas, į laimėjo trečius metus iš eilės. SABSF pirm. Alg. Bielskaus taurė, skirtą iškiliausiai slidininkei, laimėjo Vida Stripinytė. Slidinėjimo pasekmės: Vyrų slalomas: 1. L. Stripinis (Vytiš) 69,94; 2. R. Lapas (Vytiš) 70,97; 3. L. Stasiūnas (Vytiš) 85,69. D. vyrų slalomas: 1. L. Stripinis 64,79; 2. R. Lapas 65,50; 3. A. Nakas (D. Kovas) 69,39. Moterų slalomas: 1. V. Stripinytė (Vytiš) 84,48; 2. R. Veitaitė (Bostono AK) 91,27; 3. D. Izbičkaitė (Bostono A. K.) 110,46. D. moterų d. slalomas: 1. V. Stripinytė 71,18, 2. R. Veitaitė 72,17, 3. D. Izbičkaitė 76,05. SALFAS taurė, skirta klubiniam laimėtojų, teko Toronto Vyčio klubui. Pagal Sąjungos taškų vertinimo lentelę, klubiniai laimėtojai taip išsiriškavo: 1. Toronto LSK Vytiš 50,2 tšk., 2. Bostono A. K. 19,4, 3. Klevelando LSK Vytiš 15,4 tšk.

Ateitininkų žinios

Visi ateitininkai — moksleiviai, studentai ir sendargiai privalę perskaityti "Ateities" 10 nr. Živilės straipsnį - laišką (362 psl.). Ji rašo: "Nėra krizė, kaip veiklą atgaivinti, bet kaip atgaivinti Kristų mūsų širdyse. Pamažu man darosi aišku, kad nusivylimas, nenoras dirbti ir narių nesidomėjimas yra todėl, kad mes esame pamirę mūsų organizacijos šukį — visa atnaujinti Kristuje". Praėjusį rudens studentų stovykloje Wasagoje buvo duota anketa įvairiais religiniais ir moralės klausimais. Štai keletas atsakymų: "Mišios man nebesiršia su religijos idėja, išskiriamas tuos atvejus, kada yra susitikimas su tautiniu charakteriu paprapijos lietuvių gyvenime". Į klausimą, ar dažnai meldiesi ir ką tau reikiša malda, atsako: "Ne dažnai, iš tikrųjų niekad" (berniukas. 23 m.). Klausimas: "Ar Sv. Raštas tau reikšmingas?" Atsakymas — "Sv. Raštas turi tik literatūrinę reikšmę" (bern. 22 m.). — "Sv. Rašte yra graži minčių, bet iš tikrųjų nėra labai "exciting". — "Man Mišios nieko nereiškia, nes daug kartų kunigai tik kalba tuos pačius poterių". — "Nesutinku su Bažnyčios nustatyta morale, nes ji nesikeičia su laikais" (merg. 21 m.). — "Man dalyvavimas Mišiose tai tik atliktą pareigą" (merg. 20 m.). — "Lytiniai santykiai prieš vedybas turėtų būti visiškai leidžiami. Tai yra individo sprendimas" (bern. 25 m.). Tad pagalvokime: kur yra mūsų krizė? Ne tautiškuo ar visuomeniškumo stoka, bet stoka gyvo Kristaus ir jo dvasios širdyse.

Skautų veikla

- Šį sekmadienį, kovo 6, visose Prisikėlimo salėse "Satrijos" ir "Rambyno" draugovės laukia daug svečių į Kazuko mugę. Atidarymas — prieš 10 v. Mišias.
- Kazuko mugės metu prie specialaus Romuvos staliuko bus galima sumokėti Romuvos nario mokesį \$1. Prašomi visi Romuvos nariai šią pareigą atlikti. Mokesčius rinkis išdėninkas A. Vasiliauskas.
- Kazuko mugėje bus teikiamos smulkios informacijos apie planuojamą išvyką į Australiją š. m. Kaledų atostogų metu.
- Kovo 13 d., 11 v. r., skautų būkle šaukiamas Kanados rajono vadovų-vių pasitarimas XV Romuvos stovyklos programos reikalais. Reikia paruošti dvi programas — skilčių sistemos veiklai ir bendriniam stovyklavimui. Stovyklavimus rugpjūčio 6—20 d. d.
- LS seserijos skautininkių suvažiavime kovo 26 — 27 d. d. Čikagoje kalbės s. I. Maziliauskienė tema "Motėris ir visuomenė". Bus diskusijos, pranešimai ir proga dalyvauti lietuvių operos spektaklyje.
- Tarptautiniame ukrainiečių skautų rengime susimastyme vasario 22 d. "Satrijos" tunto jūrų skautės pašoko jūrininkų šoki į padainavą. Ačiū joms. Kitais metais sugeis rengia lenkų skautės. "Vandenės" valties jūrų skautės dalyvavo Maž. Lietuvos moterų rengto šiuipinio programoje vasario 22 d. Č. S.
- Broliui Vytautui mirus, v. s. Česlovui Senkevičiui ir jo šeimai nuosirdžiausia užuojauta reikiša Toronto skautės ir skautai.

REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BERESFORD-BLOOR, atskiras, pilnai uzbaitas 8 kambariai per 2 augštus, pakeistas dujų šildymas, uzbaitas rūsys, įvaziavimas ir garažas; įmokėti \$33.000.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvaziavimas, mūrinis garažas dviem mašinom; reikia parduoti; palikimas; pagiginta kaina.

BOUSTEAD, atskiras tributas, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvaziavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminiu.

BLOOR — QUEBEC, 11 kambarių, atskiras plytų namas per du augštus, modernios vonios ir virtuvės, pilnai uzbaitas augstas rūsys, vandeniu apšildomas, geras įvaziavimas, 2 garažai, įmokėti \$20.000; kaina nupiginta, nes namas turi būt parduotas.

EVANS — COLBECK, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštus, pilnai uzbaitas rūsys (3 kambariai), 2 prausyklos, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai; namas geroje vietoje ir gerame stovyje; garažas; įmokėti tik \$10.000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

BABY POINT, 12 kambarių 10 metų senumo modernus namas, 80 x 200 sklypas, 4 prausyklos, 3 židiniai, garažas dviem automobiliams; tinka profesionalams. Kaina — \$275.000.

BLOOR — LANDSDOWNE, 6 kambarių plytinis namas, prijungtas, moderni prausykla ir virtuvė; angliai išvažiuoja iš provincijos; parduodama su visais baldais, 2 krosny, 2 šaldytuvai, plaunamoji ir džiovinamoji mašinos, naujas apšildymas, garažas; prašo tik \$47.000; mažas įmokėjimas; tinka jaunavedžiams pradėti gyventi.

JANE — ST. CLAIR, atskiras medinis namas, 2 virtuvės ir 2 prausyklos, oru apšildomas; geras pirkinys; prašo \$43.900 su \$5.000 įmokėjimu; platus, privatus įvaziavimas.

JANE-ST. CLAIR, atskiras medinis namas, 6 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvaziavimas; pigus pirkinys; įmokėti \$5.000.

ETOBICOKE KRAUTUVĖ, apynaujis pastatas, nuoma \$300 į mėnesį; nuomininkas viską apmoka, išskyrus mokesčius; mogiūcis be nuosimčių; prašo \$53.000. Geras investavimas.

WASAGA BEACH (PAŠONĖJE), naujas, vienaugštis 3-jų miegamųjų namas su gerais ūkio pastatais; 86 akrai derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną mortgičių. Geras pirkinys.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE I NAMUS 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame **PARAMA** **TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE**

MOKA:	IMA:
9% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9½% už mortgičius
8% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 14 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydye, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

STEPHAN'S Furs

406 Roncesvalles Ave. **tel. 536-5936**

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) **FILTSOS BROS**
Toronto, Ont., M6R 1V5 **Telefonai 533-8451, 533-8452**

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTIČKONIS **GINTAS ARTIČKONIS**
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas **Tel. 1-936-4612**

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervedimas baldai ir kt. Vežamas turas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

MEDUS

reikalingas sveikatai Natūralus, nepasterizuotas Induose ar koriuose. Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont. **Eagles Nest** Telefonas 534-0563

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

BURMISTRAS PAS LIETUVIUS

Šią apžvalgą rašau trečiadienį, vasario 16, ta dieną, kai lygiai prieš 59 m. buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės aktas Vilniuje. Prieš šesdėsimis metais, apskauk automobilių Čikagos miesto pietvakarinį rajoną. Lietuvos trispalvės plevėsavo Jaunimo Centro sodelyje, prie Balzeko muzėjaus, prie "Paramos" prekybos, o gal ir kitose vietose. Pagrindinis Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas, rengtas Čikagos ALTOs valdybos, įvyko vasario 13 d. Marijos Augst. Mokyklos salėje. 1300 sėdimų vietų turinti salė buvo pilnutėlė lietuvių ir jų draugų. Minėjimą savo atsilankymu ir įdomia kaimo pagerbė naujasis Čikagos burmistras M. Bilandis, kroatų emigrantų sūnus. Įdomu, kad lygiai prieš savaitę, vasario 6 d., Martiniejaus restorano pokylių salėje Lietuvos vyčių rengtame Lietuvos gen. konsulės Čikagoje J. Daužvardienės pagerbime Čikagos burmistras taip pat dalyvavo, du sekmadienius paskirdamas lietuviams. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime pagrindinę kalbą pasakė dr. L. Kriaučiūnas, kviesdamas visus būti vienos partijos nariais, būtent, Lietuvos. Įdomia meninė dalį atliko kompoz. D. Lapinsko vad. choras "Pirmyn" su aktorėmis St. Kiešaitė, L. Rastenytė ir J. Keleciūn. Duok, Dieve, kad visi, išėję iš to įspūdingo minėjimo, sėdų vienybės bei brolybės sėklą išeivijos, o ypač Čikagos lietuvių tarpe, kur vienybės labai ir labai trūksta.

EJO STATYDAMAS

Vasario 11 d. Čikagoje mirė buvęs lietuvių jėzuitų vyresnysis kun. Bronius Krištanavičius, SJ. Palaidotas po pamaldu liet. Sv. Kazimiero kapinėse. Taip metams dar nepraejęs, trys lietuviai žėnūtai — kun. J. Raibūziš, kun. K. Peckys ir kun. Br. Krištanavičius — paliko šį pasaulį.

Kun. Br. Krištanavičiaus biografija tikrai įdomi. Jis, Truskavos zakristijono sūnus, į jėzuitus įstojo baigęs 4 gimnazijos klases ir tikėjęs būti tik broliuku. Todėl pradėjo ir gavo ganyti karves Pagryžuvyje. Bet vyresnieji greit pamatė didelius jauną broliuką gabumus. Jėzuitų įtaigojamas, baigė ne tik gimnaziją, bet ir studijavo universitetuose, pasiekė net doktoratą. Kunigystės šventimus gavo 1939. VII. 25. Tikėjosi darbuotis Lietuvoje su lietuvišiais, bet karo metu pateko į Italiją, kur pokaryje, kai kraštas buvo karo audros smarkiai apgriautas, jam buvo patikėtos svarbios pareigos Italijos švietimo ir socialinių reikalų srityje. Dirbo atvira širdimi ir susilaukė plataus įvertinimo. Po kelių darbo metų gavo tris savaites atostogų, atvyko į JAV, kur kūrėsi naujų lietuvių ateivių banga. Atostogų metu skubiai buvo išsauktas atgal į Italiją, kur be jo negalėjo apsieiti vietiniai pareigūnai.

JAV persikėlė jau iš dalies palaužta sveikata. 1952 m. buvo paskirtas liet. jėzuitų vyresniuojui ir apsigyveno Čikagoje. Tuo metu žėnūtai buvo išskūrę kukliame mediniame name. Kun. Br. Krištanavičiaus vadovaujant, išaugo naujas mūrinis vienuolynas, koplyčia ir šalia jų Jaunimo Centro rūmai. Dar to neužteko: išaugo jėzuitų misionijos ir parapijos Montraelyje ir Montevideo. Tiems darbam reikėjo sužejęti šimtus tūkstančių dolerių. Naujieji ateiviai tais metais dar nebuvo stipriau įsikūrę, o vyresnioji imigracija mažai

ką težiņoję apie jėzuitus. Todėl neuostabu, kad atlikęs tokius didelius darbus išeivijos lietuvių religinei ir tautinei atečiai, kun. Br. Krištanavičius visai prarado sveikatą ir per 20 pastarųjų metų ramiai žvejojė Paw Paw ežere, augino daržoves jėzuitų viloje Colomoje, Mich. Taip pat rašė liet. jėzuitų istoriją ir išleido mirusio kun. J. Bružiko, SJ, monografiją, žiemomis kartais talkindamas lietuvių jėzuitų koplyčioje Čikagoje.

Kun. Br. Krištanavičiaus laidotu vėms vadovavo naujasis liet. jėzuitų provincijolas kun. L. Zaremba. Jis, dalyvaavjant vysk. V. Brizgiui, su keilolika kunigų laidotuvių rytą didžiojoje Jaunimo Centro salėje atliko koncelebracines Mišias. Labai įdomu pamokslą pasakė kun. J. Kidyskas, SJ. Vienok to šiesaus kunigo laidotu vėse, kuris Čikagos lietuviams, o ypač jaunimui, statė Jaunimo Centro rūmus ir juos plačiai atidarė visuomenei, dalyvavo daugiausia vyresnieji žmonės. Matyt, jaunimui jo nuopelnai dar neįdiegti, neperduoti.

Kun. Br. Krištanavičius buvo tas žmogus, kuris, pastatęs Jaunimo Centra, jo direktorium pakvietė kun. J. Kubilių. Šis Jaunimo Centra dvigubai padidino, bet taip pat prarado nemažą dalį sveikatos. Todėl kun. J. Kidyskas pamokslas žodžiais, garbė tiems, kurie per gyvenimą ejo ne giliai, o statydami. Likimas betgi daro savo: tie, kurie stato, dirba ir sielojasi, žymiai greičiau praranda ir sveikatą. Kun. Br. Krištanavičius mirė nesulaukęs 68-tojo gimtadienio, o iš aktyvaus darbo palaužtas sveikatos buvo išstumtas nesulaukęs nė 50 m. amžiaus.

LABDARIO LAIDOTUVES

Vasario 4 d. iš Marquette Parko liet. katalikų šventovės į Sv. Kazimiero kapines net 114 automobilių procesija palydėjo Lietuvos Dukterę Draugijos išeivijoje ir kapelionu, "Čiurlionio" ansamblio garbės nario, buv. BALFO direktoriaus, redaktoriaus ir spaudos bendradarbio kun. dr. Felikso Gurecko palaikus. Šventovėje vysk. V. Brizgiui su eile kunigų atlikus koncelebracines Mišias, nuo altoriaus iki laidotuvių automobilio gatvėje išsitiesė Lietuvos Dukterę Dr. Jos narių eilės. Jos visos laikė raudoną rožių žiedus. Pro jas jaudinanti procesija su a.a. kun. dr. F. Gurecko palaikais išslinko iš šventovės į gatvę, kur policija tvarkė judėjimą, kad ilgos automobilių procesijos kelias į kapines būtų saugus ir tvarkingas. Kapinėse vėl Dr. Jos narių eilės, kunigų maldos, giminų ir kitų ašaros, "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas. Po to ant karsto sugulė dėsimys rožių žiedų, subiro užpalių kapinių... Toliau — kars-to nuleidimas bei basiojo kablo, kuris kadaise kėlė siaubą... Taip iškilmingai ir jaudinančiai visuomenė palydėjo uolų kunigą, gyvenimą paskirtame sklype ženklus paprastą lentelė su rūtų šakele, tokia pat, kuri ženklina neturtingųjų lietuvių kapus, palaidotus Lietuvos Dukterę Dr. Jos rūpestiu ir lėšomis. To velionis prašė dar gyvas būdamas.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gominis pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

St. Catharines, Ont.

YPATINGAI SEKMINGA VASARIO 16 ŠVENTĖ. Vasario 19 d., 10 v.r., burmistras Roy Adams prie rotušės paskelbė Lietuvos Dieną ir pasakė stiprią, politiškai reikšmingą kalbą, išreiškdamas viltį, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. Po to buvo pakelta lietuviška trispalvė ir sugiedotas Lietuvos himnas. Kad ir didokas buvo šaltis, susirinko gana gausus būrelis.

Prieš iškilmes apylinkės v-bos atstovai naujojo burmistro Roy Adams buvo pakviesti pasirašyti garbės knygoje.

Vakare įvyko Vasario 16 minėjimas labai gražiai papuoštoje salėje. Sceną puošė Laisvės paminklas ir septynios vėliavos stovuose. Ant sienų kabėjo Vytauto Didžiojo, Basanavičiaus portretai, viršuje gražiai padarytas įrašas, o virš visko — Vytis.

Iškilmės pradėtos organizacijų vėliavų įžygiavimu į salę ir kun. J. Liaubos invokacija. Sekė inž. E. Čuplinsko išsamiai paruošta paskaita. Stasė Zubrickienė padėkdamavo eilėraščių. Seniai lauktas "Varpo" choras iš Toronto pasirodė visu savo žavumu jauno, talentingo muziko J. Govėdo vadovaujamas. Stiprus plojimaj lydėjo kiekvieną dainą.

Programos protarpėje buvo apvainikuota šių metų "Miss Lithuanian Community" — studentė skaučių vadovė Daiva Setikaitė. Vainika uždėjo jos sesuo Vaidilutė, pernaiėjusi tas pašau, čia visuomeniškai labai svarbias ir atsakingas pareigas.

Tautos Fondui ta patį vakarą buvo sudėta arti \$600. Jonas Kalainis paaukojo \$100.

Salta žiema, daug kas serga, bet žmonių buvo beveik pilna salė. Vis kaskart stipriau mus paremia dalyvavimu Wellandas. Vienas kūrėjas savanoris atvyko iš Port Colborne, kitas iš Niagara Falls ir vienas vietinis. Visi buvo pagerbti, prisegant po gėlę. Šį kartą buvo malonu matyti ir palyginti namažai vilniečių su VKLS-gos Kanados krašto valdybos pirmininku J. Diliu. Jei mūsų vilniečiai įsigytų savo vėliavą, tai būtų reikšmingas priedas prie tokio minėjimo. Iš Buffalo buvo tik vienas kitas, nes Buffalo šiemet pats rengia savo Vasario 16 minėjimą kovo 6 d.

Sekmadienį atlaikytos iškilmingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, dalyvaavjant organizacijų vėliavoms bei pašventinant vainiką, skirtą padėti ant Laisvės paminklo vienuolyno sodelyje, kuris šiuo metu dar yra pilnas sniego. Dienraštis "Standard" įdėjo gerioje vietoje šios šventės programą ir naujos "Miss Lithuanian Community" didoką nuotrauką su prierišu, kad jos laukia "Niagara Grape and Wine Festival queen pageant". Kor.

BUFFALO, N.Y.

ISTORINĖ ZIEMA. Buffalo miestas šią žiemą pargarsėjo ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Tokio žiemos jis savo istorijai dar nėra turėjęs. Nuo lapkričio vidurio iki vasario pradžios lėčiau ar smarkiau snigo 57 dienas ir iškrito per 14 pėdų sniego. Nuo Kalėdų 45 dienas be pertraukos temperatūra nebuvo pakilusi augščiau nulio C. Sausio 28 d. pakilus pūga per kelietą valandų suparalyžavo visą ororės gyvenimą mieste ir plačioje apylinkėje. Su mažomis pertraukomis ji siautė visą savaitę. Dabar buffalietiai pamatė ir įsitikino, kad modernioji technologija bei inžinerija prieš gamtos jėgą yra vieni niekai ir kad asmens drausmingumas gali išgelbėti jo gyvybę.

Ačiū Dieviui, Buffalo lietuviai ne nukentėjo, visi sugebėjo tą pačią dieną sugrįžti į namus, tuo tarpu dauguma jų bendradarbių atsirado namuose tik po poros ar net trejetų dienų. Buvo, žinoma, ir tokių, kurie, pasitikėdami savo galingomis mašinomis, į namus gyvi nebesugrįžo.

Nuo senų laikų čia yra užsilikęs posakis, kad Buffalo yra gerų kaimynų miestas ir, pasirodo, jis yra teisingas. Pagalba užkubėjo iš visų pusių: daugumas tolesnių ir audros nepaliestų miestų bei miestelių prisitūpė savo plūgus, gaisrininkų mašinas su patyrusiais mechanikais. Atėjo pagalba net iš Niujorko ir Toronto miestų. Atskrido iš pietų su savo sunkia mašinerija ir kariuomenės inžinerijos dalinys. Žinoma, didžiausia finansinė parama atėjo iš valstybės ir federacinės valdžios. Pagrindinės susisiektimo magistralės jau išvalytos ir nuo vasario 19 d. nakties atšaukti betkokio judėjimo suvaržymai, bet šaltinių gatvių valymas dar ilgokai užtruks. Didieji Toronto "samavorai" (sniego tirpinimo mašinos) dar tebeverda 24 valandas į parą.

VASARIO 16 MINĖJIMAS. Dėl šios priežasties Buffalo lietuviai ir Vasario 16 minėjimą turėjo nukelti į kovo mėnesį. Ji bus minima per dvi dienas: kovo 5, šeštadienį, 7 v.v., bus laikomos šv. Mišios už Lietuvos kankinius Sv. Jurgio šventovėje, 1910 East Falls St., Niagara Falls,

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga St. Catharines mieste jo burmistras prie rotušės skaito raštą, skelbiantį Lietuvii Dieną. Iš kairės: R. Europos Pavergtų Tautų Organizacijos pirm. Stp. Setkus, burmistras Roy Adams, A. Setikas, KLB St. Catharines apylinkės valdybos pirmininkas

CALGARY, ALBERTA

VASARIO 16 MINĖJIMAS. Pakviestas miesto burmistras R. Sykes, atvyko šeštadienį prie miesto rotušės perkaite oficialią raštą, paskelbdamas Lietuvii Dieną Kalgaryje, ir išskėlė Lietuvos vėliavą. Plevėsaujanti trispalvė priminė visiems, kad buvo dirbta savo krašto gerovei, kad aukotais ir branginta laisvė. Himno žodžiai duoda vilties tikėtis, kad visiems užteks stiprybės pernešti sunkumus ir Lietuvos saulė vėl nuskaidsrins mūsų padangę.

Vasario 16 minėjimui buvo surastu nauja didesnė salė. Vakare minėjimo programos pranešėju buvo A. Vyšniauskas. Supažindinęs visus su garbės svečiais, jis pakvietė Alberto kultūros ministerį H. Schmid tarti žodį. Jis savo kalboje išryškino daugiakultūrės veiklos prasmę. Alberto lietuvių pastangos palaikyti tautos tradicijas šeimoje ir viešumoje yra gražus įnašas į Alberto kultūrinį gyvenimą. Visiems patiko, kad H. Schmid sugebėjo aiškiai perskaityti atsivežtą ilgesnį parašytą lietuvišką tekstą, skirtą lietuviams. Burmistro R. Sykes kalba buvo skirta Kanados problemoms. Dabar Kanada yra tarši namai, kuriuose šeimos nariai nebesutaria. Visi šeimos nariai turi rūpintis, kad sutarimas ir geras gyvenimas šeimoje išliktų.

Aktorė E. Kudabienė, atvykusi iš Hamiltono, savo vaidybiniam skaitymui parinko poetų žodžius nupusakoti mūsų tautos gyvenimo nueiktą kelia. Pakartodama eilėraščiu ir dainų ištraukas, nupiešė ramų kaimo Lietuvos gyvenimą, vėliau perėjo į laisvos Lietuvos kūrybinio darbo laikotarpį ir pabaigai poeto Putino žodžiais kreipėsi į viso pasaulio sąžinę dėl mūsų tautą užgriuvusios nelaimės. Gaila, kad dėl laiko stokos jos prasmingi žodžiai nebuvo svečiams paaiškinti ir mišriai kalbančiam jaunimui nebuvo suprantami.

Tautinių šokių trupinai dviejų grupių pasirodymai buvo sutikti ir palėdėti plojimais, nes visiems suprantama, kad jaunimo entuziazmas ir domėjimasis savo tėvų papročiais yra tikras ženklas, kuris paliks dalyvausiems gražius prisiminimus. Šokių rateliui vadovauja J. Vyšniauskienė. Valgius paruošė vietinės šeimninės. Įėjimas asmeniu kainavo 9 dol. Svečių buvo atvykę iš Lethbridge, Brooks, Red Deer, Edmontono. Ju atvykimas prisidėjo prie šio vakaro pasisekimo. Vasario 16 programa buvo sudaryta kreipiant daugiau dėmesio į kultūrinę pusę, išryškinant tautinius lietuvių siekius. Daug svečių buvo pasikviesta, bet pakartotos kitų metų klaidos — programos užtėsimas ir nebuvimas paaiškinimų apie tai, kas kalbama. A. Sukys padėjo visiems svečiams ir dalyviams.

KALGARIO UNIVERSITETO PATALPOSE CEESA — Central East European Studies Society — organizatoriai supažindino susirinkusius su draugijos siekimais: mokslinėmis studijomis ir informacija išryškinti Vidurio ir Rytų Europos tautų įnašą į Kanados kultūrinį bei ekonominį gyvenimą. Draugija palaiko ryšius su Alberto provincijos universitetu, kultūros departamentu, et-

N.Y., kovo 6, sekmadienį, 3 v.p.p., bus oficialioji ir meninė programa International Institute auditorijoje, 864 Delaware Ave., Buffalo, N.Y. Kalbės Steponas Setkus iš St. Catharines, Ontario. Meninę programą atliks svečiai iš Ročesterio: dailiojo žodžio menininkė Izabelė Zmuidzinienė ir dainos veteranų "Sutartinė" (Ona Adomaitienė, Angelė Dziukienė, Jonas Adomaitis, Andrius Cieminis ir Vytautas Zmuidzinis). Aukos bus renkamos ALTAi, Lietuvių B-nei ir Tautos Fondui pagal aukotojų pageidavimus. Maloniai kviečiami atsilankyti į šį mūsų parengiamą visi artimieji kaimynai nadeičiai ir pasigėrėti dailiuoju lietuvišku žodžiu ir veteranų dainomis. Įėjimas visiems nemokamas.

Lietuvių klubo sekr.

SPORTAS LIETUVOJE

Vilnietis Vincas Korkutis, geologijos mineralogijos kandidatas, buvęs teniso čempionas, dabar yra sąjunginės kategorijos teisėjas Sovietų Sąjungoje. Jam teko teisėjauti pirmosiose Sovietų Sąjungos ir JAV tenisininkų varžybose, kuriose dalyvavo ir žymūs išeivijos tenisininkas Vitass Gerulaitis. A. Krukauskio "Komjaunimo Tiesoj" vasario 15 d. paskelbtam pasikalbėjime V. Korkutis pasakoją: "Iš 150 pakviestų Maskvon teisėjų iš Lietuvos buvau vienintelis. Teko kartą atlikti net labai svarbias ir atsakingas pagrindinio arbitro pareigas. Tokių laimingųjų, be manęs, buvo dar aštuoni..." Iš 150 pakviestųjų buvo sudaryta 16 teisėjų brigada, kurion pateko ir V. Korkutis. Pasikalbėjime su A. Krukauskio jis atskleidžia gudo teisėjo V. Gerulaičiui padarytą skriaudą: "Man sekėsi neblogai — net penketą už principingumą parašė. O štai brigada klaidą padarė... Žaidė amerikietis V. Gerulaitis ir tarybinis tenisininkas T. Kakulija. JAV sporti-

Spalvingas "Gintaro" koncertas

Vasario 26 d. torontiečiai ir kitų vietovių tautiečiai, įskaitant ir Tautinių Šokių Instituto narių dalį, turėjo progos gėrėtis metiniu torontieško "Gintaro" ansamblio koncertu erdvioje Anapilio salėje. Susirinkus labai gausiai auditorijai (per 700), gintariečių tėvų rėmėjų komiteto pirm. adv. A. Puteris tarė pasveikinimo žodį, kurį toliau tęsė jau programos pranešėja Regina Krasauskaitė. Pirmąją programos dalį atliko "Gintaro" pajėgos — šokėjų grupės (vaikų, jaunesniųjų, vyresniųjų), dainos grupė (dešimt mergaičių) ir orkestras, vad. V. Verikailio. Programa buvo originaliai suplanuota — vienos grupės šoko scenoje, kitos — salės viduryje. Buvo momentų, kai publika galėjo gėrėtis visu gintariečių pajėgumu, nes buvo įjungtos visos pajėgos. Šis koncertas dar kartą parodė, kad Toronto "Gintaras" tebėra pilname savo pajėgume, ir žiūrovams paliko labai gerą įspūdį, kurį stiprino ir gintariečių dainos grupės darnus pasirodymas (vadovė — Giedrė Paulionienė).

Minoriniais tonais nuskambėjo dabartinis "Gintaro" vadovu — Juozo ir Ritos Karasiejų

atsisveikinimas. Jiedu, turėdami jauną šeimą, buvo priversti laikinai pasitraukti iš "Gintaro" veiklos. Paguoda buvo ta, kad p.p. Karasiejai pasižadėjo po poros metų grįžti į "Gintarą" su visu savo atžalynu-gintarieliais. Ta proga jiedu gavo daug dovanų, jų tarpe ir čekį, įgalinantį išvykti ilgesnių atostogų. Iš savo pusės buvusieji vadovai apdovanojo visus vadovus įreminu "Gintaro" ansamblio ženklui.

Buvusių vadovų vieton atėjo kiti. Čia pat buvo pranešta, kad vyresniųjų grupės šokių mokytoja pakviesta Regina Krasauskaitė, ansamblio administratoriais — Algis Nausėdas, Ona Radzevičienė ir Leonas Radzevičius. Tėvų-rėmėjų komiteto pirmininku ir toliau pasilieka adv. Algis Puteris.

Antra programos dalį atliko čikagiečiai — sol. V. Panavaitė-Stankienė, akompanuojama A. Stelmoko (akordeonu). Tai buvo naujas dalykas Toronte. Tikamai parinktos solistės dainos, talentingo akordeonisto palydimos įspūdingai skambėjo publikos pilnoje salėje. Jiedu susilaukė gražaus įvertinimo.

Dalyvių eilėse buvo matyti — buv. tautinių šokių programos vadovė G. Gobienė, J. Matulaitienė iš Niujorko, "Gyvaturo" vadovė G. Breichmanienė (taip pat buvusi tautinių šokių šventės vadovė), p.p. Chainauskai iš Londono, p.p. Zubrickai iš St. Catharines ir kt. Didelis publikos, ypač gausaus jaunimo domesys metinio koncerto proga paskatino gintariečius būti ir toliau gintarinio lygio šokėjais, dainininkais ir muzikantais. Dv.

Tomas Venclova . . .

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dirba jaunimo teatre. Manoma, kad ji buvo priešinga išvykimui užsienin.

Pasiekęs JAV-bes, T. Venclova suėjo į kontaktą su išeivijos lietuvių veiksniais ir JAV valdžios institucijomis. Buvo pakviestas liudyti Vašingtone kongreso komisijoje, tiriančioje Helsinkio deklaracijos vykdymą Sov. Sąjungoje. Atvykęs Niujorką, rado savo pažįstamus Jurašus, Simą Kudirką ir kitus, dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės šventėje, kurią surengė ALTA. Kovo mėnesį, pagal Berkeley un-to kvietimą, T. Venclova turėtų pradeiti dėstytojo darbą. Inf.

ninkas, pirmaudamas 4:1, smūgiavo kamuoliuką į kairįjį aikštelės kraštą. Teisėjas ir Baltarusijos, matyt, užsilaukė ir, nepamatęs, kur atsimušė kamuoliukas, parodė, jog jis atsimušė už aikštelės ribų. Bet mačiau, kad kamuoliukas buvo "geras". Negalėjo nepastebėti teisėjo klaidos ir V. Gerulaitis. Lietuviškai monęs amerikietis priško prie manęs... Aš vėl paklausiau baltarusį. Jis nekeitė savo sprendimo... Vadinasi, kamuoliukas buvo "lauke"... V. Gerulaitis po to... pralaimėjo susitikimą, bet jokių pretenzijų dėl mano sprendimo neturėjo...

HETHERINGTON

Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.) **Tel. 531-4674**

1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

Istaigos telefonas: 233-3323

PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARVYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS AGENCY LTD. ir REAL ESTATE • REALTOR

W. G. DRESHER **233-3334 — 231-2661 — 231-6226**

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė

Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST

(Kampus Mississauga Road N.)

Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

TORONTONT

Anapilio žinios

— Šį sekmadienį — Tikinčiosios Lietuvos Diena, siejama su šv. Kazimiero, Lietuvos ir jos jaunimo Globėjo, diena. Maldose tikintieji prisimena okupantų persekiojamą krikščionį Bendriją, o medžiaginė auka paremia jos reikalus. Specialūs vokai išdalyti praėjusį sekmadienį. Jų negavusieji ras priesaules. Surinktos aukos persiunčiamos K.L.K. Centrai. Ryšium su Tikinčiosios Lietuvos Dienos iškilėmis abi Toronto liet. kat. parapijos šį sekmadienį pasikeičia pamokslininkais.

— Naujosios šventovės statybai finansinis vėjus pradėdamas kovo 26 d. parapijos vakariene Anapilio salėje. Statybos fondui aukoją \$500: O. ir A. Skrebūnai, \$350: dr. A. Šalčius, \$100: P. V. Dalindos ir V. Ake-laitis. Geradariams nuosirdi padėka.

— A. A. Vytauto Senkevičiaus artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Už praėjusių metų aukas pakvitavimai išsiuntinėjami šią savaitę.

— Jaunimo būrelis sėkmingai veikia įvairiose srityse, ypač didelis susidomėjimas fotografijos sekcija, kuriai kas antradienį vakare mažojoje salėje vadovauja Omeras Burzdūnas.

— Anapilio priesalyje įrengtos dvi lentos — viena Anapilio skelbimams, o kita Anapilio Moterų Būrelio. Rengėjai prašomi jomis pasinaudoti. Klijuoti skelbimų ant sienų ateityje nebebus leidžiama.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už a. a. Edmundą Basį, 11 v. r., už a. a. Tomą Užupį ir a. a. Gražiną Unguraitienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, po 9.30 v. r. pamaldų, šaukiamas moterų dr. jos susirinkimas pas Eleną Juknienę, 22 Indian Trail.

— Kovo 8, antradienį, 6.30 v. r., parapijos valdybos, o 8 v. r. — tarybos posėdis.

— Kovo 9, trečiadienį, 8 v. r., Gavėnios maldos vakaras pas Oną Lorencienę, 65 Marion St.

Lietuvių Namų žinios

— Vasario 27 popietėje dalyvavo apie 220 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: S. ir Pr. Dekeriai iš Kauno, I. Bernatavičienė iš Evergreen Park, Ill., L. Balaišis iš Montrealo, O. ir A. Biveniai iš Cambridge, Ont.

— LN Vyrų Būrelis valdyba: pirm. T. Stanulis, vicepirm. B. Jakus, sekr. V. Kulnys, ižd. M. Račys, parengimų vadovai — V. Bubelis ir J. Laugalis, koresp. A. Lukošius, li-gionų lankymo — J. Dambaras, ryšininkas — H. Chvedukas. Nutarta surengti lietuvių gegužės gegužės pabaigoje arba birželio pradžioje. Apie ligonius prašoma pranešti tel. 533-9030.

— LN Moterų Būrelis nauja vicepirm. išrinko B. Abramaitienę. Būrelis ruošias talentų popietei kovo 13 d. Bilietai — LN raštneje arba pas naries.

— Vasario 27 d. posėdžiavo 1947 m. Kanadon atvykusieji. Sudarytas komitetas sukaččiai paminėti šį rudeni. Vadovauja V. Verikaitis.

— Visuotinis LN narių susirinkimas — kovo 27, sekmadienį, 3 v. p. p.

— „T. Žiburių“ rėmėjai Ona ir Alfonsas Skrebūnai atsiuntė šiam savaitraščiui \$100 auką. Jiems reiškiamas nuosirdžia padėka už tokią duosnią paramą lietuviškajai spaudai.

— Romovos stovyklavietės nariai metinį nario mokeskį \$1.00 turės progos sumokėti Kaziuko mugės metu kovo 6 d.

— Lietuvos žydų klausimu išleistas anglų kalba atspaudas iš „Encyclopedia Lituanica“ 16 psl. Jame yra daug naudingos informacijos. Atspaudas gaunamas: Lithuanian Encyclopedia Press, Inc., 395 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

— MOTERIS įieško High Park rajone buto iš dviejų kambarių ir virtuvės — be baldų, tik su šaldytuvu ir virimo krosnine. Tel. 533-9030.

— NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

— MIKOLAINIS VALTERIS atlieka mikolainis, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

— JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v. p. p. telefonu 535-4329.

— FOTOGRAFAUS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. v. B. Tarvydui tel. 537-3684.

— ARIZONOS šiltas, sausas ir saulėtas oras vis daugiau ir daugiau pritraukia žmonių, kurie tikrai rūpinasi savo sveikata. Be to, nuosavybės kainos čia, kol kas, vis dar yra gerokai žemesnės negu kitur. D. ZAKARAS, CENTURY 21 REALTY, 8528 N. 7 St., Phoenix, Arizona 85020, USA.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šv. Kazimiero šventė — šį penktadienį, kovo 4; iškilmingai bus švenčiama sekmadienį, kovo 6.

— Tradicinė Tikinčiosios Lietuvos Diena — šį sekmadienį, kovo 6. Bus daroma speciali rinkliava Lietuvos tikintiesiems paremti. Mėnesio parapijos rinkliava skoloms mažinti nukeliama į kovo 13 d.

— Pirmosios Komunijos pamokos — sekmadieniais po 10 v. Mišių seselių namuose, 57 Sylvan Ave.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — kovo 4. Seneliai ir ligoniai lankomi iš anksto susitarus.

— Parapijos vakariene — kovo 13, sekmadienį, skiriama mūsų šventovės atnaujinimui pažymėti. Iškilmingos Mišios — 11.30 v. r., vakariene — 5 v. p. p. Meno parodos atidarymas — kovo 12, šeštadienį, 5 v. p. p. Bilietai į vakarienę platinami klebonijos raštneje ir salėje sekmadieniais po pamaldų.

— Bendruomeninis Atgailos sakramentas su privačia išpažintimi, pagal naują liturgiją, bus teikiamas kovo 23, trečiadienį, 7 v. vakaro, šventovėje. Į šį gavėninį dvasinį susitelkimą kviečiami visi.

— Mirus Vytautui Senkevičiui, gili užuojauta motinai Veronikai Senkevičienėi, broliui Česlovui ir sėlimai, giminėms ir draugams.

— Sveikiname: Liną ir Aldoną Seškus, paminėjusius savo 25 metų vedybų sukaktį; Ronald Lorr (Sabaliauską) ir Zuzaną Giannocari, sumainiusius žiedus mūsų šventovėje vasario 26 d.

— Mišios: šeštadienį, 8 v. r. už Alfonsą Čižiką, užpr. S. S. Miniotai; 8.30 už Juliją Racevičienę, užpr. O. Rinkevičienę; 9 v. už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienę; 9.20 už Edvardą Stankaitį, užpr. B. J. Stankaičiai; 9.40 už Juliją Dainienę, užpr. pensininkų būrelis; sekmadienį, 8 v. r., už Urboną Šeimos mirusius, užpr. J. Urbonas; 9 v. už Juozą Taujėnį, užpr. A. Lediene; 10 v. už Jurgį Smolskį, užpr. B. Vaitiekūnienę; 11.30 už mirusius kooperatyvo narius, užpr. Prisikėlimo par. banko vadovybę; 12.15 trečtininkų intencija, užpr. trečtininkai.

— A. a. Vytautas Senkevičius, 57 m., mirė vasario 22 d. ligoninėje, sirgęs 6 savaites. Pastaraisiais metais dirbo „Litho-Art“ spaustuvelyje. Kiek anksčiau Toronte yra reiškėsis visuomeninėje veikloje — dirbo Maironio mokykloje, dalyvavo skautų organizavime, vaidino mėgėjų teatre. Palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse vasario 25 d.

— K.L.K. Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus narių susirinkime vasario 13 d. dalyvavo apie 150 moterų. Vicepirm. A. Kuolienė pristatė naują valdybą, kurią sudaro: pirm. B. Biretienė, vicepirm. A. Kuolienė, sekr. R. Stabačinskienė, ižd. B. Vaitiekūnienė, korespondentė B. Danaitienė, kavinės koordinatore B. Sapijonienė, parengimų ir agapių vadovės — J. Kulikauskienė, L. Jurėnienė, R. Simanavičienė, ligonių lankytojos E. Lukošienė, I. Zemaitienė. Dr. G. Girdauskaitė-Szabo skaitė paskaitą apie odos ligas, pajavirindama skaidrėmis. Moterys turėjo daug klausimų, į kuriuos daktarė mielai atsakė.

— K.L.K. Moterų Draugijos centro valdyba rengia suvažiavimą kovo 12 dieną Hamiltone. Centro valdybas pirm. dr. O. Gustaitienė kvietė moteris dalyvauti suvažiavime. Dail. R. Viešulio darbų paroda įvyks balandžio 23-24 d. d. Prisikėlimo Parodų salėje.

— Valdyba

— Tradicinį šūpinį vasario 22 d. Prisikėlimo salėje surengė Maž. Lietuvos Moterų Dr. J. Svečias iš Montrealo A. Lymanas tarė ilgesnį žodį apie M. Lietuvos praeitį, o p. Juknienė paskaitė ištrauką iš Donelaičio „Metų“. Pasistiprinus šūpinui, meninę programą atliko skautės, R. Bubelytė, D. ir M. Balaišiai, R. Meiklejohn, L. Nakrošienė, S. Ramanauskas, V. Balčiūnaitė. Vadovavo „Aitvaro“ režisėrė A. Dargytė-Byszkiewicz. A. Lymanas dar pralinksmino dalyvius Malčio ir Klascio dialogo. Gausioje loterijoje daug kam teko vertingi laimikiai.

— „Tėviškės žiburiai“, įsteigti Toronte 1949 m., kasmet yra surenkami į komplektus ir mikrofilmuojami. Šiuo metu mikrofilmuojamas 1976 m. komplektas. Darbą atlieka „Microfilm Recording“ bendrovė Toronte. Vieną mikrofilmo egzempliorių gauna „TZ“ redakcija, kiti perduodami Toronto Metro Central Library ir National Library Otavojai. Ta pati bendrovė mikrofilmuoja ir kitus etninius laikraščius.

— K.L.K. Moterų Draugijos skyrių atstovų suvažiavimas įvyks kovo 12-13 dienomis Hamiltone, Jaunimo Centre. Registracija — 10 v. r. Suvažiavimo pradžia — 11 v. r. Pasibaigus popietiniam posėdžiui, bus vakariene, kurios metu programą atliks sol. Anita Pakalniškytė. Vakarienei atstovės ir narės kviečiamos su šeimomis. Sekmadienį, kovo 13, 11 v. r., Hamiltone bus šv. Mišios Draugijos intencija. Skyriai dalyvauja organizuojant su vaiviais. Atstovės, narės ir viešnios kviečiamos suvažiavime dalyvauti.

— K.L.K. centro valdyba

— Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba skelbia naujosios KLB tarybos rinkimus š.m. gegužės 15 d. Vyriausioji rinkiminė komisija: pirm. Liudas Tamošauskas, sekr. Jonas Gustainis, narys dr. Klemensas Liutkus, vicepirm. Stefa Bubelienė, KLJS atstovė Rūta Čepaitytė.

— Estijos nepriklausomybės šventė buvo paminėta vasario 25 d. Estų Namuose priėmimu svečiams ir vasario 27 d. specialia iškilme Convocation salėje (Toronto universiteto rajone). Lietuviams atstovavo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KL B-nės pirm. J. R. Simanavičius, apylinkės pirm. P. Sturmas su žmona, St. Jokūbaitis ir kiti. Sveikinimo kalbą pasakė gen. kons. dr. J. Žmuidzinas.

— Estijos nepriklausomybės šventė buvo paminėta vasario 25 d. Estų Namuose priėmimu svečiams ir vasario 27 d. specialia iškilme Convocation salėje (Toronto universiteto rajone). Lietuviams atstovavo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KL B-nės pirm. J. R. Simanavičius, apylinkės pirm. P. Sturmas su žmona, St. Jokūbaitis ir kiti. Sveikinimo kalbą pasakė gen. kons. dr. J. Žmuidzinas.

— Estijos nepriklausomybės šventė buvo paminėta vasario 25 d. Estų Namuose priėmimu svečiams ir vasario 27 d. specialia iškilme Convocation salėje (Toronto universiteto rajone). Lietuviams atstovavo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KL B-nės pirm. J. R. Simanavičius, apylinkės pirm. P. Sturmas su žmona, St. Jokūbaitis ir kiti. Sveikinimo kalbą pasakė gen. kons. dr. J. Žmuidzinas.

VISUS MALONIAI KVIEČIAME Į TORONTO

“SATRIJOS” IR “RAMBYNO” TUNTU RENGIAMA

TRADICINĖ

KAZIUKO MUGĖ

- Rankdarbiai
- Laimės šuliniai
- Riestainiai
- Naminiai pyragai
- Staigmenos

- Tėvų komiteto valgykla
- Cepelinai, kugelis, koldūnai

RENGĖJAI

kovo 6, sekmadienį,
visose Prisikėlimo
parapijos salėse.
Atidarymas — 9.45 v. ryto

PAAUKOSI SVARBIAM REIKALUI, išgirsi pirmą kartą Toronte soliste

Dalia Kučėnienė

is Čikagos, skaniai pavalgys atvykęs į

KONCERTA- VAKARIENĖ.

kurį rengia paminklinės Lietuvos Kankinių šventovės finansų vajeaus komitetas

kovo 26, šeštadienį, Anapilyje
Pradžią —

7 val. vakaro

IEJIMAS — po \$25 asmeniui

Prisikėlimo parapijos, „Paramos“

Bilietai iš anksto gaunami Anapilyje, bankuose ir Margio vaistinėje

Kviečiame plačiąją visuomenę dalyvauti ir paremti didįjį darbą! RENGĖJAI

Maloniai kviečiame visus iš arti ir toli atsilankyti į

TALENTU POPIETĖ

kovo 13,
sekmadienį,
3.30 v. po pietų,
Lietuvių Namų
Karaliaus Mindaugo
menėje

- Po programos — vaišės
- Veiks loterija ir baras

Asmeniui — \$3.00,
studentams ir
pensininkams — \$2.50

Rengia — Lietuvių Namų
Moterų Būrelis

KLB krašto tarybos rinkimus praversti vyr. rinkimų komisija išsiuntinėjo apylinkių valdyboms bendrąsias su įvairiomis informacijomis, prašymu sudaryti rinkimų komisijas ir nurodymu, kad iki kovo 16 d. būtų sudaryti kandidatų į krašto tarybą sąrašai dviejuose egzemplioruose ir iki tos pat dienos būtų įteikti apylinkės rinkimų komisijai. Taip pat pasiūstos kandidatų į krašto tarybą formos, kartu nurodant, kad kandidatų sąrašai turi būti pasirašyti nemažiau kaip 10 siūlytojų ir kad būtų pridėti kandidatų pasirašyti sutikimai kandidatuoti. Taip pat nurodoma, kad tuo pačiu laiku ir naudojantis tomis pačiomis rinkimų komisijoms bus renkama ir Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos taryba.

Vyr. rinkimų komisija Paminklinės Lietuvos Kankinių šventovės statybos finansų vajeaus komitetas maloniai prašo ponias paaukoti kepinų-pyragų vajeaus pradžios vakarienei (žiūr. skelbimą). Tuo reikalu prašoma skambinti: p.p. Ščepavičienė 766-3726, arba Ottienė 654-4961, arba Mažeikienei 274-4322.

„The Toronto Sun“ dienraštis 1977. II. 25 išspausdino ilgąją rašinį apie baltiečių pastangas išgauti šeimų narius, likusius Sov. Sąjungos okupuotose kraštuose. Esą baltiečių organizacijos pateikusias sąrašus tokių asmenų Kanados vyriausybei, kuri juos perdavusi Maskvai. Iš Baltijos kraštų atėję prašymai nieko nedaryti, nes praėjusį daryti spaudimą KGB. Estu atstovas L. Leivat betgi paaiškines, kad tai vienintelis būdas išgauti likusius šeimoms narius. Kai viešai paskelbiamos spaudžiamųjų pavardės, sovietai pakeičia taktiką ir duoda išvažiavimo vizas. Minėtam rašinį jie taip pat sakoma, jog Kanados baltiečių federacija norėtų turėti savo atstovus Belgrado konferencijoje Kanados delegacijos sudėtyje.

LIETUVIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS šventės proga abu Toronto estų laikraščiai idėjo po nuotrauką, primenančią lietuvių iškilmes. „Vaba Eestlane“ (Laisvasis Estas), dukart savaitinis, II. 17 idėjo pirmame puslapyje didoką latvių moterų nuotrauką ir pažymėjo, kad tai lietuvių. Šio laikraščio metinė prenumerata Kanadoje — \$28, kitur — \$30. „Meie Elu“ (Mūsų Gyvenimas) savaitraščio metinė prenumerata Kanadoje — \$20, kitur — \$21. Toronto latvių savaitraščio „Latvija-Amerika“ metinė prenumerata — \$25, paskirto numerio — 60 ct.

Kanados Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, kuriai priklauso senosios ateivijos lietuviai, turi namus Calremont gatvėje, Toronte, ir nemažai sulaukė kapitalo. Narių skaičius mažėja su kiekvieno mirtimi — savo narystės negalima perduoti kitam. Išvengti Draugijos sunykimui, sądvo-

— K.L.K. Moterų Draugijos skyrių atstovų suvažiavimas įvyks kovo 12-13 dienomis Hamiltone, Jaunimo Centre. Registracija — 10 v. r. Suvažiavimo pradžia — 11 v. r. Pasibaigus popietiniam posėdžiui, bus vakariene, kurios metu programą atliks sol. Anita Pakalniškytė. Vakarienei atstovės ir narės kviečiamos su šeimomis. Sekmadienį, kovo 13, 11 v. r., Hamiltone bus šv. Mišios Draugijos intencija. Skyriai dalyvauja organizuojant su vaiviais. Atstovės, narės ir viešnios kviečiamos suvažiavime dalyvauti.

— K.L.K. centro valdyba

— Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba skelbia naujosios KLB tarybos rinkimus š.m. gegužės 15 d. Vyriausioji rinkiminė komisija: pirm. Liudas Tamošauskas, sekr. Jonas Gustainis, narys dr. Klemensas Liutkus, vicepirm. Stefa Bubelienė, KLJS atstovė Rūta Čepaitytė.

— Estijos nepriklausomybės šventė buvo paminėta vasario 25 d. Estų Namuose priėmimu svečiams ir vasario 27 d. specialia iškilme Convocation salėje (Toronto universiteto rajone). Lietuviams atstovavo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KL B-nės pirm. J. R. Simanavičius, apylinkės pirm. P. Sturmas su žmona, St. Jokūbaitis ir kiti. Sveikinimo kalbą pasakė gen. kons. dr. J. Žmuidzinas.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Kun. Leonardas Andriekus, OFM, poetas, pamokslininkas, mūsų parapijoje ves rekolekcijas kovo 24-26 d. d. Vakariš pamokslai — 7.30. Po pamokslų — Mišios ir išpažinčių klausymas. Kovo 27, sekmadienį, Mišios 11 v. su pamokslu ir palaiminimu, rekolekcijų užbaigimas kartu su jų vadovu bendrais pusrūčiais parapijos sveitinėje.

— Kun. J. Kubilius, SJ, sutiko vieną savaitę pakeisti mūsų kleboną, kuris pakviestas praversti rekolekcijas šv. Kazimiero parapijoje Los Angeles, Calif.

— Pamaldos Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 20 d. buvo iškilmingos, dalyvaujant jaunimui prie Lietuvos ir Kanados vėliavų pagerbimo pamaldų metu. Kun. dr. F. Jucevičiaus pamokslas buvo apie Lietuvą. Choras, vad. muz. A. Ambrozaičio, giedėjo lietuviškas giesmes. Gaila, kad parapijiečių skaičius tą dieną nebuvo gausus.

— Lituanistinė mokykla surengė gražų Vasario 16 minėjimą. Susirinkus tėvams ir visai mokyklai salėn, buvo įnešta vėliava. Mokyklos ved. M. Jonytienė pradėjo minėjimą vienos minutės susikupimu už laisvę žuvusius ir dabar kovojančius. Suglaustai rašinį apie Lietuvos praeitį ir kovą už laisvę perskaitė IX skyrmokyns Gytis Niedvaras. Asta Kličiūtė ir Jūrkutė (abi IX sk.) taisyklinga ir aiškia lietuvių kalba skaitė lietuvių poetų kūrybą. Lietuvos istorijos mokytojas R. Otto parodė visiems vertingų Vilniaus, Kauno, Nidos kopų, pajūrio, Palangos ir Klaipėdos skaidrių. Jas būtų idomu matyti ir kitą kartą.

Gabi jaunimo vadovė Rasa Lukoševičiūtė paruošė pagal kiekvieno amžiaus grupę mokinius šokti po vieną tautinį šokį, o bendram dainavimui sujungė visus. Programos pranešėjas buvo VIII sk. mokyns Jonas Valiulis. Tėvų k-to pirm. S. Baršauskas, įvertinęs paruoštą programą, dėkojo mokytojams. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

— Tėvai, lankydamiesi klases pamokų metu, susidarė gerą įspūdį. Nors nedažnai, tik kartą į savaitę, bet mo-

kytojai turi įtakos klasėje esantiems mokiniams. Jų ausys jautrios, jų širdys atviros kiekvienam mokytojo žodžiui. Buvo galima pastebėti, kad mokytojai buvo gerai pasiruošę.

— Išleistas lietuvių mokinių laikraštėlis „Liepsna“. Tai kiekvieno mokinio (po vieną ar daugiau) rašiniai, eilėraščiai ir iliustracijos. Atspausdinimo darbą daugiausia atliko Petro Adamonio šeima. S. Šk.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Kovo 6, sekmadienį, po 11 v. r. pamaldų — kat. moterų susirinkimas.

— Kovo 20, po 11 v. r. pamaldų, AV par. salėje jūrų šauliai ruošia Juozapines.

— Parapijos rekolekcijos — kovo 29-31 d. d. Vedėjas — kun. J. Kidykas, SJ.

— Viešėjo iš Putnamo sesuo vyresnioji Margarita Bareikaitė ir sesuo Janina.

— Pirmoji Komunija vaikams — gegužės 1 d.

— Klebonas kun. J. Kubilius, SJ, atostogauja Arizonoje. Grįš kovo 14 dieną.

— Jaunimo šokių maratonas AV par. salėje vasario 26 d. susilaukė nemažai dėmesio iš jaunimo ir senimo pusių. Šokiai, grojant plokščiųliu muzikai, truko apie 4 valandas. Buvo šokama 50 min., daroma pertrauka 10 min. ir vėl šokama. Išvertmingiausi šokėjai, surinkę daugiausia rėmėjų, buvo apdovanoti įvairiomis dovanomis. Tą šokių maratoną surengė KL Jaunimo Sąjungos Montrealio skyrius, norėdamas tuo būdu sutelkti lėšų šeštad. mokyklai. Ir tai jiems pavyko — surinko \$500. Jie buvo įteikti m-las vedėjai M. Jonytieni ir tėvų k-to pirm. S. Baršauskui, gimnazijos mokytojai.

— Adriano Jocytės koncertas, pasakutinis S. Amerikoje, buvo surengtas AV par. salėje vasario 26 d. Dalyvavo daug montrealiečių ir gėrėjo si dainininkės atliekamomis liudies dainomis. Šį koncertą rengė KL Jaunimo Sąjunga. Dainininkė sulaukė labai šilto priėmimo. Berniukai ją apdovanojo gelėmis. Smulkiau apie šiuos renginius bus parašyta vėliau. K.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

“LITAS”

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einaamasis s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomasis s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Investicines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	9.5%		
Term. ind. 3 m.	9.5%		

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v., ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgoius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

kato pagalba, buvo sudaryta nauja organizacija — Toronto Lietuvių Sūnų ir Dukterų Klubas ir jo vardu gautas čarteris. Pagal jį, visi dabartiniai Sūnų ir Dukterų Draugijos Toronto kuopos nariai automatiškai tampa ir namo dalininkais. Jie, kaip tokie, mirties atveju gali testamentu pervesti savo teises vaikams, giminėms ar draugams (vienam iš jų). Naujojo klubo susirinkime išrinkta vadovybė-taryba: J. Sinkūnas, J. Morkis, A. Sodoniene, J. Yla, P. Daugėla, J. Morkūnas, J. Žuyls, S. Poškus, S. Kuisis. Tiek naujasis klubas, tiek Sūnų ir Dukterų Draugija yra prokomunistinės organizacijos, kurios spietės apie „Liaudies Balsą“ (sustojo ejęs).

— Birutė Vytienė, „T. Žiburių“ bend